

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

P8_TA(2015)0470

Godišnje izvješće o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. i politici Europske unije u tom području**Rezolucija Europskog parlamenta od 17. prosinca 2015. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. i politici Europske unije u tom području (2015/2229(INI))**

(2017/C 399/19)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima i ostale sporazume o ljudskim pravima i instrumente usvojene na razini UN-a, posebice Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima te Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima koji su usvojeni u New Yorku 16. prosinca 1966.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta i Rezoluciju Europskog parlamenta od 27. studenog 2014. o 25. obljetnici Konvencije UN-a o pravima djeteta ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir Povelju o temeljnim pravima Europske unije,
- uzimajući u obzir Europsku konvenciju o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir članke 2., 3., 8., 21. i 23. Ugovora o Europskoj uniji (UEU),
- uzimajući u obzir Strateški okvir i Plan djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije koje je Vijeće za vanjske poslove usvojilo 25. lipnja 2012. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir smjernice Europske unije o ljudskim pravima,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega i koje je 12. svibnja 2014. donijelo Vijeće za vanjske poslove ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir smjernice EU-a o promicanju i zaštiti slobode vjere ili uvjerenja ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir smjernice za međuparlamentarna izaslanstva Europskog parlamenta o promicanju ljudskih prava i demokracije prilikom njihovih posjeta izvan Europske unije ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. koje je Vijeće usvojilo 22. lipnja 2015. ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir Akcijski plan za ljudska prava i demokracije za razdoblje od 2015. do 2019. koji je Vijeće usvojilo 20. srpnja 2015. ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2014)0070.

⁽²⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/en/pdf>

⁽³⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/142549.pdf

⁽⁴⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/137585.pdf

⁽⁵⁾ <http://www.europarl.europa.eu/document/activities/cont/201203/20120329ATT42170/20120329ATT42170EN.pdf>

⁽⁶⁾ <http://www.consilium.europa.eu/en/policies/pdf/st10152-en15.pdf>

⁽⁷⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/hr/pdf>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

- uzimajući u obzir Plan djelovanja za ravnopravnost spolova i osnaživanje žena: preobrazba života djevojčica i žena s pomoću vanjskih odnosa EU-a za razdoblje 2016. – 2020. (GAPII) koji je Vijeće donijelo 26. listopada 2015. ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 14. svibnja 2012. o povećanju utjecaja razvojne politike Europske unije: plan za promjenu ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 5. prosinca 2014. o promicanju i zaštiti prava djece ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća (ZVSP) 2015/260 od 17. veljače 2015. o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije za ljudska prava ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 26. svibnja 2015. o rodu u okviru razvoja ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a 1325 od 31. listopada 2000. o ženama, miru i sigurnosti ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoje hitne rezolucije u vezi sa slučajevima kršenja ljudskih prava, demokracije i vladavine prava,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 17. lipnja 2010. o politikama EU-a u korist branitelja ljudskih prava ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 7. srpnja 2011. o vanjskoj politici EU-a kojom se podržava demokratizacija ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. prosinca 2012. o strategiji digitalne slobode u vanjskoj politici EU-a ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. lipnja 2013. o slobodi tiska i medija u svijetu ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2013. o korupciji u javnom i privatnom sektoru: učinak na ljudska prava u trećim zemljama ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. listopada 2013. o diskriminaciji na temelju kaste ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 13. ožujka 2014. o prioritetima EU-a za 25. sjednicu Vijeća UN-a za ljudska prava (UNHRC) ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2015. o prioritetima EU-a za UNHRC u 2015. ⁽¹⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju preporuku Vijeću od 2. travnja 2014. o 69. zasjedanju Opće skupštine Ujedinjenih naroda (UNGA) ⁽¹⁵⁾,

⁽¹⁾ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2015/10/st13201-en15_pdf/

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/130243.pdf

⁽³⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=ST%2015559%202014%20INIT>

⁽⁴⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:32015D0260>

⁽⁵⁾ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/hr/pdf>

⁽⁶⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽⁷⁾ SL C 236 E, 12.8.2011., str. 69.

⁽⁸⁾ SL C 33 E, 5.2.2013., str. 165.

⁽⁹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2012)0470.

⁽¹⁰⁾ Usvojeni tekstovi P7_TA(2013)0274.

⁽¹¹⁾ Usvojeni tekstovi P7_TA(2013)0394.

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0420.

⁽¹³⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0252.

⁽¹⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0079.

⁽¹⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0259.

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2014. o iskorjenjivanju mučenja u svijetu ⁽¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 12. ožujka 2015. o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2013. godinu i politici Europske unije u tom području ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 9. srpnja 2015. o reviziji europske politike susjedstva ⁽³⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. rujna 2015. o ljudskim pravima i tehnologiji: utjecaj protuprovalnih i nadzornih sustava na ljudska prava u trećim zemljama ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. rujna 2015. o migracijama i izbjeglicama u Europi ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2015. o obnovi Plana djelovanja EU-a za jednakost spolova i osnaživanje žena u razvoju ⁽⁶⁾,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 8. listopada 2015. o smrtnoj kazni ⁽⁷⁾,
- uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o strategiji proširenja i glavnim izazovima 2014. — 2015. od 8. listopada 2014. ⁽⁸⁾,
- uzimajući u obzir zajedničku Komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije Europskom vijeću, Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija od 8. ožujka 2011. o partnerstvu za demokraciju i zajednički napredak s južnim Sredozemljem ⁽⁹⁾,
- uzimajući u obzir Zajedničku komunikaciju Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i Komisije Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru te Odboru regija od 25. svibnja 2011. o novom odgovoru na promjene u susjedstvu ⁽¹⁰⁾,
- uzimajući u obzir radni dokument službi Komisije o pristupu temeljenom na pravima koji obuhvaća sva ljudska prava za razvojnu suradnju EU-a od 30. travnja 2014. (SWD(2014)0152),
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća UN-a za ljudska prava od 26. lipnja 2014. kojom se poziva na stvaranje međuvladine radne skupine otvorenog tipa čiji će zadatak biti izrada pravno obvezujućeg međunarodnog instrumenta za transnacionalna društva i druga poduzeća u pogledu ljudskih prava ⁽¹¹⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 9. srpnja 2015. o novom pristupu EU-a ljudskim pravima i demokraciji: ocjena rada Europske zaklade za demokraciju (EED) od njezina osnivanja ⁽¹²⁾,
- uzimajući u obzir godišnje izvješće za 2014. UNFPA-e i UNICEF-a o zajedničkom programu o genitalnom sakaćenju žena ⁽¹³⁾,
- uzimajući u obzir članak 52. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za vanjske poslove i mišljenja Odbora za razvoj i Odbora za prava žena i jednakost spolova (A8-0344/2015),

⁽¹⁾ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2014)0206.

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0076.

⁽³⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0272.

⁽⁴⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0288.

⁽⁵⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0317.

⁽⁶⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0350.

⁽⁷⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0348.

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_hr.pdf

⁽⁹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52011DC0200>

⁽¹⁰⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0303:FIN:en:PDF>

⁽¹¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/082/52/PDF/G1408252.pdf?OpenElement>

⁽¹²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0274.

⁽¹³⁾ <http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/Joint%20Programme%20on%20FGMC%20Summary%20Report.pdf>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

- A. budući da članak 21. UEU-a obvezuje EU na razvijanje zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP) vođene načelima demokracije, vladavine prava, univerzalnosti i nedjeljivosti ljudskih prava i temeljnih sloboda te poštovanja ljudskog dostojanstva, jednakosti i solidarnosti kao i Povelje Ujedinjenih naroda, Povelje EU-a o temeljnim pravima i međunarodnog prava;
- B. budući da će sukladno članku 6. UEU-a Europska unija pristupiti Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda;
- C. budući da poštovanje, promicanje, nedjeljivost i zaštita univerzalnosti ljudskih prava moraju biti temelji vanjskog djelovanja EU-a;
- D. budući da je povećanje usklađenosti između vanjskih i unutarnjih politika EU-a, ali i između vanjskih politika EU-a, nezaobilazna pretpostavka uspješne i učinkovite politike EU-a u području ljudskih prava; budući da bi veća dosljednost trebala omogućiti EU-u da brže djeluje u ranim fazama kršenja ljudskih prava;
- E. budući da predanost EU-a učinkovitom sustavu multilateralnih odnosa, u čijem je središtu UN, predstavlja sastavni dio vanjske politike Unije i počiva na uvjerenju da je sustav multilateralnih odnosa koji se temelji na općeprihvaćenim pravilima i vrijednostima najprikladniji za rješavanje globalnih kriza, izazova i prijetnji;
- F. budući da je poštovanje ljudskih prava diljem svijeta dovedeno u pitanje i ugroženo; budući da niz autoritarnih režima ozbiljno dovodi u pitanje univerzalnost ljudskih prava, osobito na multilateralnim forumima;
- G. budući da više od polovice svjetskog stanovništva još uvijek živi pod nedemokratskim i represivnim režimima te da je tijekom proteklih godina razina sloboda u svijetu u stalnom padu; budući da nepoštovanje ljudskih prava ostavlja posljedice na društvo i pojedinca;
- H. budući da diljem svijeta postoje brojni pokušaji smanjenja prostora civilnog društva, uključujući u Vijeću UN-a za ljudska prava;
- I. budući da, uz održavanje slobodnih izbora, značajke demokratskih režima uključuju transparentno upravljanje, poštovanje vladavine prava, slobodu izražavanja, poštovanje ljudskih prava, postojanje neovisnih pravosudnih sustava te poštovanje međunarodnog prava i međunarodnih sporazuma i smjernica o poštovanju ljudskih prava;
- J. budući da je potpredsjednica Komisije/Visoka predstavica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u trenutku kada je predložen novi zajednički Plan djelovanja u području ljudskih prava i demokracije izjavila da će ljudska prava biti jedan od temeljnih prioriteta u njezinom mandatu te putokaz za sve odnose s institucijama EU-a, ali i trećim zemljama, međunarodnim organizacijama i civilnim društvom; budući da će se 2017. provesti revizija Plana djelovanja u području ljudskih prava i demokracije na sredini razdoblja, a to će se podudarati s revizijom instrumenata financiranja vanjskog djelovanja na sredini razdoblja što bi trebalo pridonijeti većoj usklađenosti u vanjskom djelovanju EU-a;
- K. budući da su za provedbu tog novog plana djelovanja odgovorni Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD), Komisija, Vijeće i države članice; budući da misije EU-a i njegova predstavništva u trećim zemljama mogu imati značajnu dodatnu ulogu u uspjehu tog Plana djelovanja;
- L. budući da za jačanje promicanja ljudskih prava i demokracije u trećim zemljama treba zajamčiti odgovarajuća sredstva, a ta se sredstva trebaju iskoristiti na najučinkovitiji način;
- M. budući da bi EU trebao učiniti više kako bi izmjerio učinak vlastitih politika na ljudska prava, maksimalno povećao pozitivne te spriječio i ublažio negativne učinke te kako bi povećao pristup pogođenog stanovništva pravnim lijekovima;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

- N. budući da je suradnja s vođama i vlastima trećih zemalja u svim bilateralnim i multilateralim forumima jedan od najučinkovitijih načina rješavanja pitanja ljudskih prava u trećim zemljama; budući da su organizacije civilnog društva u trećim zemljama ključni sugovornik u oblikovanju i provedbi politike EU-a o ljudskim pravima;
- O. budući da EU suradnju s civilnim društvom i braniteljima ljudskih prava u trećim zemljama drži jednim od svojih prioriteta u borbi protiv kršenja ljudskih prava;
- P. budući da bi međunarodna suradnja trebala imati važniju ulogu u jačanju poštovanja temeljnih prava i djelotvornoga parlamentarnog nadzora nad obavještajnim službama koje se služe digitalnom tehnologijom nadzora;
- Q. budući da su Europska unija i njezine države članice bliski saveznici Međunarodnog kaznenog suda od njegova začetka pružajući mu financijsku, političku, diplomatsku i logističku podršku, promičući pritom univerzalnost Rimskog statuta i braneći njegov integritet radi jačanja njegove neovisnosti;
- R. budući da bi politika podupiranja ljudskih prava i demokracije trebala biti uključena u sve ostale politike EU-a koje imaju vanjskopolitičku dimenziju, poput razvoja, migracija, sigurnosti, borbe protiv terorizma, proširenja i trgovine kako bi se nastavilo promicanje i poštovanje ljudskih prava;
- S. budući da članak 207. UFEU-a propisuje da se trgovinska politika EU-a temelji na načelima i ciljevima vanjskoga djelovanja Europske unije;
- T. budući da su različiti oblici migracija važan vanjskopolitički izazov za EU koji zahtijeva trenutačna, učinkovita i održiva rješenja kako bi se ljudima u nevolji, poput onih koji bježe od rata i nasilja, zajamčilo poštovanje ljudskih prava u skladu s europskim vrijednostima i međunarodnim načelima ljudskih prava;
- U. budući da svjetska ekonomija već neko vrijeme prolazi kroz razdoblje krize koja bi mogla imati posljedice za gospodarska i socijalna prava, uvjete života stanovništva (porast nezaposlenosti i siromaštva, nejednakosti i nesigurnog zaposlenja, opadanje kvalitete usluga i ograničenje pristupa uslugama), a prema tome i za dobrobit ljudi;
- V. budući da na temelju univerzalnih i nedjeljivih vrijednosti sloboda misli, savjesti, vjeroispovijedi i uvjerenja trebaju biti jedan od prioriteta EU-a te im se mora pružiti bezuvjetna podrška; budući da su ta prava u velikoj mjeri i dalje ugrožena, a broj kršenja nedavno je znatno porastao;
- W. budući da je univerzalno ukidanje smrtne kazne i dalje jedan od prioriteta EU-a u njegovoj vanjskoj politici ljudskih prava; budući da će se u lipnju 2016. održati šesti Svjetski kongres protiv smrtne kazne u Oslu u Norveškoj;
- X. budući da su žene, djeca i pripadnici manjina suočeni sa sve češćim i konkretnim prijetnjama, oblicima nasilja i seksualnog nasilja, posebice u ratnim područjima;
- Y. budući da je Nagrada Saharov za 2014. dodijeljena dr. Denisu Mukwegeu za njegove ustrajne napore, kao liječnika i branitelja ljudskih prava, u ime žrtava seksualnog nasilja i genitalnog sakaćenja; budući da je genitalno sakaćenje kršenje temeljnih prava žena i djece te budući da je doista potrebno naporima u borbi protiv genitalnog sakaćenja i seksualnog nasilja dodijeliti središnju ulogu u vanjskoj politici i politici u području ljudskih prava EU-a;
- Z. budući da se predviđa da je 2014. godine 230 milijuna djece koja trenutačno žive u zemljama i područjima zahvaćenima oružanim sukobima izloženo ekstremnom nasilju i traumama gdje ih nasilne skupine prisilno regrutiraju ili namjerno napadaju;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

- AA. budući da se člankom 25. Opće deklaracije o ljudskim pravima priznaje pravo svake osobe na „životni standard koji odgovara zdravlju i dobrobiti njega samoga i njegove obitelji” u okviru kojega majčinstvo i djetinjstvo imaju pravo na posebnu skrb i pomoć i koji uključuje zdravstvenu skrb; budući da se u Rezoluciji Vijeća za ljudska prava UN-a 26/28 ⁽¹⁾ poziva da se sljedeći sastanak socijalnog foruma UNHRC-a usredotoči na pristup lijekovima u skladu s pravom svih ljudi na najviši mogući standard tjelesnog i duševnog zdravlja; budući da se u Statutu Svjetske zdravstvene organizacije navodi da je uživanje najvišeg mogućeg standarda zdravlja jedno od temeljnih prava svakog čovjeka bez obzira na rasu, vjeru, političko uvjerenje, gospodarski ili socijalni status;
- AB. budući da klimatske promjene utječu na pristup vodi, prirodnim resursima i hrani;
- AC. budući da terorističke organizacije i zaraćene skupine namjernim i sustavnim uništavanjem vrijednih arheoloških lokaliteta koji su dio svjetske baštine žele destabilizirati stanovništvo i lišiti ga njegova kulturnog identiteta i da ga se treba smatrati ne samo ratnim zločinom već i zločinom protiv čovječnosti;

Opća razmatranja

1. izražava duboku zabrinutost što su ljudska prava i demokratske vrijednosti, poput slobode izražavanja, slobode misli, savjesti i vjeroispovijedi te slobode okupljanja i udruživanja, u mnogim dijelovima svijeta sve ugroženiji, uključujući zemlje pod autoritarnim režimima; također izražava duboku zabrinutost zbog sužavanja javnog prostora za civilno društvo te zbog napada na sve veći broj branitelja ljudskih prava diljem svijeta;
2. poziva EU i njegove države članice da pojačaju svoje napore kako bi se njihovi odnosi s drugim dijelovima svijeta temeljili na ljudskim pravima i demokratskim vrijednostima, na što su se obvezali UEU-om; napominje da bi se EU trebao koristiti primjerenim mjerama u slučaju ozbiljnog kršenja ljudskih prava u trećim zemljama, posebno u autoritarnim režimima, i u okviru svojih trgovinskih, energetskih i sigurnosnih odnosa;
3. ponavlja da je povećanje usklađenosti između vanjskih i unutarnjih politika EU-a u pogledu poštovanja ljudskih prava i demokratskih vrijednosti od ključne važnosti; naglašava u tom smislu da, dok se ovo izvješće bavi pitanjem vanjskih politika EU-a za promicanje ljudskih prava, Parlament usvaja i godišnje izvješće o stanju temeljnih prava u Europskoj uniji koje sastavlja Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove; jednako tako naglašava važnost veće dosljednosti i usklađenosti te izbjegavanja dvostrukih standarda u vanjskim politikama EU-a i svim njegovim instrumentima;
4. poziva EU i njegove države članice da odlučno odgovore na unutarnje izazove u pogledu ljudskih prava kao što je situacija s Romima, postupanje s izbjeglicama i migrantima, diskriminacija osoba skupine LGBTI, rasizam, nasilje nad ženama, uvjeti pritvora i sloboda medija u državama članicama kako bi očuvali vjerodostojnost i dosljednost u okviru svoje vanjske politike ljudskih prava;
5. ustraje u isticanju važnosti jamčenja dosljednosti politike EU-a kada je riječ o okupaciji ili pripojenju teritorija; podsjeća da se u svim takvim situacijama politika EU-a treba voditi međunarodnim humanitarnim pravom;
6. izražava snažno protivljenje pripojenju, okupaciji i naseljavanju teritorija i ustraje u isticanju neotuđivog prava naroda na samoodređenje;

⁽¹⁾ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/G14/086/06/PDF/G1408606.pdf?OpenElement>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

7. smatra da EU i države članice, ako žele ispuniti svoje obveze u pogledu promicanja ljudskih prava i demokracije u svijetu, moraju usuglašeno istupati i pobrinuti se da njihova poruka ima odjeka;

8. naglašava, nadalje, važnost poboljšane suradnje između Komisije, Vijeća, ESVD-a, Parlamenta i delegacija EU-a za jačanje dosljednosti politike EU-a u području ljudskih prava i demokracije i naglašavanje njene središnje uloge među svim politikama EU-a koje imaju vanjskopolitičku dimenziju, osobito u područjima povezanim s razvojem, sigurnosti, zaposlenosti, migracijom, trgovinom i tehnologijom;

9. poziva EU na poboljšanje i sistematizaciju cijelog opsega učinka svojih politika na ljudska prava te da zajamči da te analize služe za posljedično ponovno definiranje njegovih politika; poziva EU da razvije učinkovitije mehanizme za maksimalno povećanje pozitivnih učinaka vlastitih politika na ljudska prava, sprečavanje i ublažavanje negativnih učinaka te jačanje pristupa pogođenog stanovništva pravnim lijekovima;

10. skreće pozornost na svoju dugoročnu predanost promicanju ljudskih prava i jačanju demokratskih vrijednosti što se odražava, među ostalim, u godišnjem dodjeljivanju Nagrade Saharov za slobodu mišljenja, u radu pododbora za ljudska prava te u mjesečnim plenarnim raspravama i rezolucijama o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava;

11. izražava veliku zabrinutost zbog toga što su terorističke organizacije i zaraćene skupine namjerno i sustavno uništavale i pljačkale vrijedne arheološke lokalitete koji su dio svjetske baštine radi destabilizacije stanovništva i potkopavanja njihova kulturnoga identiteta, financirajući svoje nasilno djelovanje sredstvima iz nezakonite trgovine ukradenim umjetničkim djelima; stoga poziva Komisiju da se u suradnji s UN-om i UNESCO-om bori protiv nezakonite trgovine umjetničkim blagom iz ratnih zona i osmisli inicijativu za zaštitu kulturne baštine u ratnim zonama; poziva Komisiju da namjerno uništavanje kolektivne baštine čovječanstva klasificira kao zločin protiv čovječnosti i da u skladu s tim poduzme pravne mjere;

Instrumenti politika EU-a za jačanje ljudskih prava i demokracije diljem svijeta

Godišnje izvješće EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu

12. pozdravlja usvajanje godišnjeg izvješća EU-a o ljudskim pravima i demokraciji u svijetu za 2014. godinu; smatra da je godišnje izvješće neizostavan alat za nadzor, obavještavanje i raspravu o politici EU-a o ljudskim pravima, demokraciji i vladavini prava u svijetu; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje i Komisiju da osiguraju sveobuhvatan odgovor na pitanja koja su se pojavila u godišnjem izvješću te da daju posebne prijedloge za rješavanje tih problema, kao i veću dosljednost različitih izvješća o politici EU-a u području ljudskih prava i demokracije;

13. ponovno upućuje poziv potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku na raspravu sa zastupnicima u Europskom parlamentu na dvjema plenarnim sjednicama godišnje, jednom u vrijeme predstavljanja godišnjeg izvješća EU-a, a drugi put tijekom odgovora na izvješće Parlamenta; naglašava da pisani odgovori Komisije i ESVD-a na rezoluciju Parlamenta o godišnjem izvješću o ljudskim pravima i demokraciji imaju važnu ulogu u međuinstitucijskim odnosima, s obzirom na to da omogućuju da se na sva pitanja koja je Parlament postavio sustavno i potanko odgovori;

14. pohvaljuje ESVD i Komisiju za iscrpno izvješćivanje o aktivnostima koje je EU poduzeo u području ljudskih prava i demokracije u 2014. godini; ipak smatra da bi se trenutačan oblik godišnjeg izvješća o ljudskim pravima i demokraciji mogao poboljšati pružanjem jasnije slike o istinskom učinku djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije u trećim zemljama te o postignutom napretku, kao i korištenjem formata koji je prihvatljiviji za čitanje; nadalje, poziva na izvještavanje o poduzetim koracima kao odgovor na rezolucije Parlamenta o slučajevima kršenja ljudskih prava, demokratskih načela i vladavine prava;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

15. predlaže u tom smislu da ESVD nastavi izvješćivati o provedbi Strateškog okvira i Plana djelovanja EU-a, ali i da zauzme izraženije analitički pristup pripremanju godišnjeg izvješća; smatra da u godišnjem izvješću ne bi trebalo samo isticati uspjehe EU-a i najbolje prakse koje se provode na terenu, nego i naznačiti izazove i ograničenja s kojima se EU suočava u svojim naporima za promicanje ljudskih prava i demokracije u trećim zemljama kao i pouke koje se mogu primijeniti na konkretne radnje u predstojećim godinama;

16. i dalje je stajališta da bi izvješća za pojedine zemlje predstavljena unutar godišnjeg izvješća trebala biti manje deskriptivna i manje statična, odnosno da bi, naprotiv, trebala bolje odražavati strategije tih zemalja u području ljudskih prava i pokazati kakav je učinak djelovanja EU-a na terenu;

Strateški okvir i (novi) Plan djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije

17. ponovno izražava svoje stajalište da donošenje Strateškog okvira EU-a i prvog Plana djelovanja u području ljudskih prava i demokracije 2012. godine, u kojima su ljudska prava i demokracija beziznimno uključeni u odnose EU-a i ostatka svijeta, predstavlja ključan trenutak za EU;

18. pozdravlja to što je Vijeće u srpnju 2015. usvojilo novi Plan djelovanja u području ljudskih prava i demokracije za razdoblje 2015. – 2019.; pohvaljuje ESVD što se prilikom evaluacije prvog Plana djelovanja i pripreme novog savjetovao s Komisijom, Parlamentom, državama članicama, civilnim društvom te regionalnim i međunarodnim organizacijama;

19. pozdravlja to što se EU ponovno obvezao na svjetskoj razini promicati i štititi ljudska prava te pružati potporu demokraciji; napominje da je cilj Plana djelovanja omogućiti EU-u zauzimanje usredotočenijeg, sustavnijeg i koordiniranijeg pristupa u području ljudskih prava i demokracije kao i pojačati učinak koji njegove politike i alati imaju na terenu; u tom smislu podržava davanje prioriteta pet strateškim područjima djelovanja;

20. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije, ESVD, Komisiju, Vijeće i države članice da zajamče učinkovitu i dosljednu provedbu novog Plana djelovanja; posebno ističe važnost jačanja učinkovitosti i maksimiziranja lokalnog učinka alata koje EU u svijetu koristi za promicanje poštovanja ljudskih prava i demokracije; ističe da je potrebno jamčiti brz i prikladan odgovor na kršenja ljudskih prava; ponovno ističe važnost pojačavanja napora za uključivanje ljudskih prava i demokracije u cjelokupno vanjsko djelovanje EU-a, što uključuje i visoku političku razinu;

21. naglašava da je za ispunjavanje ambicioznih ciljeva iznesenih u novom Planu djelovanja nužno da EU zajamči dostatnu razinu sredstava i stručnosti, i u smislu ljudskih resursa u delegacijama i središnjici i u smislu financijskih sredstava za projekte;

22. ponovno iznosi svoje stajalište da je za dosljedno i postojano promicanje ljudskih prava i demokracije potrebno postići visoku razinu usuglašenosti i pojačati koordinaciju među državama članicama i institucijama EU-a; podsjeća da se Plan djelovanja odnosi i na EU i na države članice; stoga snažno naglašava da bi države članice beziznimno trebale u većoj mjeri preuzeti odgovornost za provedbu Plana djelovanja i Strateškog okvira EU-a i koristiti ih kao predložak za promicanje ljudskih prava i demokracije u svojim bilateralnim i multilateralnim aktivnostima; sa zadovoljstvom prima na znanje predviđenu privremenu ocjenu novog Plana djelovanja te naglašava važnost savjetovanja u koje je uključeno više strana kako bi se dosljedno ocijenili rezultati postignuti u provedbi ljudskih prava;

23. u tom smislu potiče Vijeće za vanjske poslove da redovito raspravlja o demokraciji i ljudskim pravima; ponovno upućuje poziv Vijeću za vanjske poslove da jednom godišnje održi javnu raspravu o djelovanju EU-a u području demokracije i ljudskih prava;

24. pohvaljuje ESVD i Komisiju za izvješćivanje o provedbi prvog Plana djelovanja i očekuje da će se ta praksa nastaviti i u okviru novog Plana djelovanja; podsjeća, nadalje, na svoju odlučnost da bude tijesno povezan s provedbom novog Plana djelovanja te da ga se o tomu redovito konzultira;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

25. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku da u suradnji sa svim povjerenicima sastavi program kojim će se ljudska prava integrirati u razne aktivnosti EU-a, posebno u područjima razvoja, migracija, okoliša, zapošljavanja, zaštite podataka na internetu, trgovine, ulaganja, tehnologije i poslovanja;

Pregled ostalih instrumenata politika EU-a

Mandat posebnog predstavnika EU-a za ljudska prava

26. podsjeća na važnost mandata danog posebnom predstavniku EU-a (PPEU) za ljudska prava za jačanje vidljivosti i učinkovitosti EU-a u promicanju i zaštiti ljudskih prava i demokratskih načela diljem svijeta; pohvaljuje sadašnjeg posebnog predstavnika za njegova značajna postignuća i za spremnost na redovitu razmjenu mišljenja s Parlamentom i civilnim društvom;

27. pozdravlja produljenje mandata PPEU-a do veljače 2017. i ponavlja svoj zahtjev da taj mandat postane trajan; stoga poziva na reviziju mandata radi odobravanja PPEU-u ovlasti pokretanja vlastitih inicijativa, odgovarajućih kadrovskih i financijskih resursa, javnog istupanja, izvještavanja o rezultatima posjeta trećim zemljama te o stavovima EU-a u pogledu ljudskih prava kako bi se povećanjem vidljivosti i djelotvornosti ojačala uloga PPEU-a;

28. ponovno poziva Vijeće da u mandate posebnih predstavnika EU-a za pojedine regije unese odredbu o potrebi tijesne suradnje s PPEU-om za ljudska prava;

Strategije o ljudskim pravima za pojedine zemlje i uloga delegacija EU-a

29. napominje da su 132 strategije o ljudskim pravima za pojedine zemlje dobile potporu Političkog i sigurnosnog odbora zahvaljujući zajedničkim naporima delegacija i institucija EU-a te država članica; ponovno ističe svoju potporu ciljevima strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje, odnosno prilagođavanju djelovanja EU-a u pojedinim zemljama sukladno njihovoj situaciji i potrebama; naglašava potrebu za trajnim procjenjivanjem strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje te, po potrebi, njihovom prilagodbom i poziva na dodatno poboljšanje suradnje, komunikacije i razmjene informacija među delegacijama EU-a, veleposlanstvima država članica i institucijama EU-a u pripremi i provedbi strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje;

30. ponovno poziva da se zastupnicima u Europskom parlamentu omogući uvid u sadržaj tih strategija u pravilnom formatu kako bi pravilno i transparentno mogli obavljati svoje dužnosti; preporučuje da ESVD i Komisija javno obznanе ciljeve svake strategije kako bi povećali transparentnost strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje; zahtijeva da ESVD za svaku pojedinu strategiju pripremi jasne i mjerljive pokazatelje napretka;

31. snažno naglašava važnost uzimanja u obzir strategija o ljudskim pravima za pojedine zemlje na svim razinama političkih odnosa s pojedinim trećim zemljama, uključujući i tijekom pripremnog razdoblja za dijaloge na visokoj razini, dijaloge o ljudskim pravima te pripreme strateških dokumenata za pojedine zemlje i godišnjih programa djelovanja;

32. pozdravlja to što su sve delegacije EU-a te misije u sklopu zajedničke sigurnosne i obrambene politike uspostavile kontaktne točke za ljudska i/ili rodna prava; napominje, međutim, da su na internetu dostupni podaci u velikom broju slučajeva zastarjeli te poziva da ih se stoga hitno ažurira;

33. podsjeća na svoju preporuku potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i ESVD-u prema kojoj je potrebno razviti jasne operative smjernice u pogledu uloge kontaktnih točaka u delegacijama kako bi im se dale ovlasti da djeluju kao istinski savjetnici na području ljudskih prava te kako bi im se omogućilo da dosljedno provode svoje zadaće i u svrhu optimiziranja rada delegacija uključuju sve dionike; smatra da bi njihovo djelovanje trebalo poduprijeti i diplomatsko osoblje država članica; smatra da bi rad kontaktnih točaka za ljudska prava trebao biti u potpunosti neovisan i bez političkog uplitanja i uznemiravanja nacionalnih tijela trećih zemalja, posebice u njihovim kontaktima s aktivistima za ljudska prava i civilnim društvom;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Dijalozi i savjetovanja o ljudskim pravima

34. potvrđuje da dijalozi o ljudskim pravima s trećim zemljama mogu biti djelotvorno sredstvo za bilateralni angažman i suradnju u promicanju i zaštiti ljudskih prava uz uvjet da oni sami nisu cilj, nego sredstvo za jamčenje konkretnih obveza i postignuća druge strane; stoga pozdravlja i potiče pokretanje dijaloga o ljudskim pravima sa sve većim brojem zemalja, kao npr. s Mjanmarom/Burmom; u tom kontekstu sa zadovoljstvom prima na znanje, primjerice, šesti krug dijaloga EU-a i Republike Moldove o ljudskim pravima;

35. poziva potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku i ESVD da svoje dijaloge o ljudskim pravima i popratne seminare o civilnom društvu jasno usmjere na rezultate u skladu sa strategijama o ljudskim pravima za pojedine zemlje; poziva ESVD da se ti dijalozi dosljedno nastavljaju na pripreme dijaloga s organizacijama civilnog društva i da se temelje na njima; nadalje ustraje u tome da potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, PPEU za ljudska prava i ESVD u dijaloge o ljudskim pravima na transparentan i odgovoran način sustavno uključe i konkretne slučajeve pojedinih boraca za ljudska prava kojima prijeti opasnost od pritvora ili su u pritvoru, političkih zatvorenika i kršenja ljudskih prava; smatra ključnim da ESVD zajamči da se sve obveze preuzete u svim dijalozima o ljudskim pravima sustavno poštuju;

36. ponovno poziva ESVD da razvije sveobuhvatan mehanizam za nadzor i procjenu odvijanja dijaloga o ljudskim pravima, u suradnji s organizacijama civilnog društva i za zaštitu ljudskih prava, kako bi se poboljšao njihov učinak; vjeruje da je, ako ti dijalozi opetovano budu neuspješni, potrebno donijeti političke zaključke i iskoristiti alternativne alate za jačanje ljudskih prava u dotičnim zemljama; napominje u tom kontekstu da je dijalog o ljudskim pravima s Rusijom obustavljen 2014. godine te da nisu postignuti rezultati nakon dijaloga o ljudskim pravima s Kinom i Bjelarusom; poziva ESVD da dubinski promisli svoju strategiju prema Rusiji i Kini u području ljudskih prava;

37. poziva EU i njegove delegacije da zajedno s civilnim društvom pojačaju svoj politički dijalog s vladama koje krše ljudska prava, demokraciju i vladavinu prava te ustraje u tome da politički dijalog o ljudskim pravima između EU-a i trećih zemalja mora obuhvatiti širu i opsežniju definiciju nediskriminacije, koja između ostaloga mora podrazumijevati i diskriminaciju prema LGBTI osobama te diskriminaciju na temelju vjere ili vjerovanja, spola, rasnog ili etničkog porijekla, dobi, invaliditeta ili seksualne orijentacije; ističe da se razvojna pomoć treba održati na istoj razini te čak i povećati, osobito u zemljama koje bilježe loše rezultate i u području razvoja i u poštovanju ljudskih prava, ali da se treba usmjeriti preko organizacija civilnog društva i nevladinih lokalnih partnera koji se trebaju sustavno pratiti, uz obveze vlada u pogledu poboljšanja stanja ljudskih prava na terenu;

38. priznaje važnost poduzimanja dodatnih mjera protiv pojedinaca (ciljanih sankcija kao što su zamrzavanje imovine ili zabrana putovanja) u odnosima s autoritarnim režimima, u slučaju da dijalozi opetovano budu neuspješni;

Smjernice EU-a o ljudskim pravima

39. pozdravlja to što je Vijeće u svibnju 2014. donijelo smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega; podsjeća, međutim, na svoj zahtjev ESVD-u da pojasni postupak odabira tema zastupljenih u smjernicama EU-a te da se prije njihova odabira o tome konzultira s Parlamentom i civilnim društvom;

40. ponavlja svoj poziv potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i ESVD-u na djelotvornu i dosljednu provedbu smjernica EU-a o međunarodnom humanitarnom pravu⁽¹⁾, uključujući u odnosu na sukobe i humanitarne krize u zemljama poput Sirije, Iraka, Libije i Ukrajine; predlaže u tom smislu da ESVD podrži organizacije civilnog društva koje promiču poštovanje međunarodnog humanitarnog prava od strane državnih ili nedržavnih aktera; poziva, nadalje, EU da aktivno koristi sve instrumente na raspolaganju kako bi potaknuo državne i nedržavne aktere na jače pridržavanje međunarodnog humanitarnog prava; poziva EU i države članice da daju doprinos aktualnoj inicijativi Švicarske i Međunarodnog odbora Crvenog križa o jačanju usklađenosti s međunarodnim humanitarnim pravom;

⁽¹⁾ https://www.consilium.europa.eu/ueDocs/cms_Data/docs/hr/news53.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

41. snažno ističe važnost sustavne procjene provedbe smjernica EU-a o ljudskim pravima, uključujući provedbu smjernica EU-a za promicanje i zaštitu prava djeteta, u kojoj bi se koristila jasno utvrđena referentna mjerila; smatra da je, kako bi se zajamčila ispravna provedba smjernica, potrebno poduzeti daljnje mjere u cilju jačanja svijesti o njihovom sadržaju među osobljem ESVD-a i delegacija EU-a te inozemnih predstavništava država članica; ponovno poziva civilno društvo i organizacije za zaštitu ljudskih prava da se aktivnije uključe u odabir, razvoj, procjenu i pregled smjernica;

Ljudska prava i demokracija u vanjskim politikama i instrumentima EU-a

42. podsjeća da se EU obvezao da će u svojim odnosima s trećim zemljama najviše pozornosti pridavati ljudskim pravima i demokraciji; stoga naglašava da treba podupirati promicanje ljudskih prava i demokratskih načela u sklopu svih politika EU-a i odgovarajućih financijskih instrumenata koji imaju vanjsku dimenziju, kao što su primjerice politika proširenja i susjedstva, zajednička sigurnosna i obrambena politika te razvojna, trgovinska, migracijska i pravosudna politika te politika unutarnjih poslova; u tom pogledu pozdravlja nedavne napore EU-a da kršenja ljudskih prava uključi u svoj sustav ranih upozorenja povezan sa sprečavanjem kriza;

43. ističe Ugovorom utemeljenu obvezu EU-a da osigura da se sve njegove vanjske politike i aktivnosti oblikuju i primjenjuju na način kojim se učvršćuju i podupiru ljudska prava i vladavina prava;

44. smatra da su vanjski financijski instrumenti EU-a važan alat za promicanje i zaštitu vrijednosti demokracije i ljudskih prava u inozemstvu; ponavlja svoj poziv za poboljšanje usklađenosti različitih tematskih i geografskih instrumenata;

45. prima na znanje nastojanje Komisije da ispuni svoju obvezu uključivanja odredbi o ljudskim pravima u svoje procjene učinka zakonodavnih i nezakonodavnih prijedloga, provedbenih mjera i trgovinskih sporazuma; potiče Komisiju da poboljša kvalitetu, sveobuhvatnost i praćenje procjena učinka kako bi zajamčila sustavno uključivanje tema povezanih s ljudskim pravima; naglašava ulogu koju bi u tom postupku moglo imati civilno društvo;

Politika proširenja i susjedstva

46. podsjeća da je politika proširenja EU-a jedan od najjačih alata za jačanje poštovanja ljudskih prava i demokratskih načela; napominje da će se proces proširenja nastaviti unatoč činjenici da do 2019. ne može doći ni do kakvog proširenja zbog stanja pregovora te stanja u zemljama o kojima je riječ te pozdravlja uvođenje novog pristupa tijekom pregovora o pristupanju u poglavljima koja se odnose na sudstvo i temeljna prava, pravosuđe, slobodu i sigurnost, kojim se u obzir uzima vrijeme potrebno za pravilnu provedbu potrebnih reformi;

47. izražava zabrinutost zbog pogoršanja stanja u pogledu slobode izražavanja i slobode medija u pojedinim zemljama kandidatkinjama te u nizu zemalja europskog susjedstva; naglašava da je prijeko potrebno poboljšati neovisnost i transparentnost vlasništva medija u tim zemljama te se suočiti s političkim i gospodarskim pritiscima na novinare, koji često dovode do autocenzure; poziva Komisiju da i dalje prati i u postupku pregovora o pristupanju daje prioritet poštovanju slobode izražavanja i medija;

48. žali zbog činjenice da pravilna provedba pravnih okvira za zaštitu manjina i dalje predstavlja izazov, kao što je navedeno u strategiji proširenja za razdoblje od 2014. do 2015. koju je sastavila Komisija⁽¹⁾; poziva zemlje kandidatkinje da pojačaju svoje napore u cilju ostvarenja kulture prihvaćanja manjina, primjerice boljim uključivanjem manjina u postupak donošenja odluka i obrazovni sustav, s posebnim težištem na romskoj djeci; apelira na Europsku uniju da tijekom procesa proširenja pomno prati primjenu odredbi o zaštiti ljudskih prava te prava manjina i da se bori protiv svih oblika diskriminacije, uključujući zločine iz mržnje na temelju spolne orijentacije;

49. sa zabrinutošću prima na znanje pogoršanje stanja u pogledu demokratskih političkih kultura u nekim od zemalja kandidatkinja i potencijalnih kandidatkinja te u nizu zemalja europskog susjedstva; podsjeća da dobro upravljanje, poštovanje vladavine prava, slobode misli i ljudskih prava, politički dijalog, postizanje kompromisa i uključivost svih sudionika u postupcima donošenja odluka čine temelj demokratskih režima; s jednakom razinom zabrinutosti prima na znanje slab napredak koji su zemlje proširenja postigle u jačanju neovisnosti pravosuđa i u borbi protiv korupcije; zajedno s Komisijom potiče zemlje proširenja da ostvare vjerodostojne rezultate u istragama, kaznenim progonima i pravomoćnim presudama;

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/key_documents/2014/20141008-strategy-paper_hr.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

50. u kontekstu aktualne revizije europske politike susjedstva, podsjeća da u skladu s UEU-om Unija razvija poseban odnos sa susjednim zemljama, utemeljen na vrijednostima Unije koje uključuju poštovanje ljudskih prava i demokracije ⁽¹⁾; također podsjeća da je EU, nakon Arapskog proljeća 2011., ponovno definirao svoju politiku susjedstva po načelu „više za više” u cilju osnaživanja demokratskih institucija i promicanja ljudskih prava; naglašava da su veliki izazovi s kojima se zemlje u susjedstvu EU-a u proteklih nekoliko godina suočavaju, poput širenja nestabilnosti i sukoba na Bliskom istoku i Sjevernoj Africi, ekstremističkih i džihadističkih skupina koje iskorištavaju te situacije te ljudske patnje izazvane postupcima Rusije, uvelike utjecali na poštovanje ljudskih prava i demokratskih načela;

51. stoga izražava svoje uvjerenje da bi se i revidirana europska politika susjedstva trebala temeljiti na promicanju ljudskih prava i demokratskih načela; ponavlja činjenicu da je promicanje ljudskih prava i demokracije u interesu kako partnerskih zemalja tako i EU-a;

52. naglašava da bi EU i dalje trebao aktivno podržavati demokratske i učinkovite institucije za ljudska prava, civilno društvo i slobodu medija u susjednim zemljama; u tom kontekstu s odobravanjem primjećuje kontinuiranu značajnu potporu u sklopu europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava i instrumenta za civilno društvo; jednako tako pozdravlja dosljednu i učinkovitu angažiranost Europske zaklade za demokraciju (EED) u istočnom i južnom susjedstvu EU-a u cilju promicanja demokracije i poštovanja temeljnih prava i sloboda, kao što stoji u prvom izvješću o procjeni EED-a koje je sastavio Europski parlament ⁽²⁾; snažno potiče EU i države članice da nastave sa snažnim poticajima i dijeljenjem iskustva stečenog tijekom vlastitih procesa tranzicije kako bi pružili potporu procesima demokratskih reformi u svojem susjedstvu;

53. smatra da je apsolutno neophodno zaustaviti rusku agresiju na Ukrajinu i osigurati stabilnost i poštovanje ljudskih prava;

Ljudska prava u trgovini

54. ponavlja svoju podršku sustavnom uvođenju klauzula o ljudskim pravima u sve međunarodne sporazume između EU i trećih zemalja, uzimajući u obzir, između ostalog, europski model socijalnog dijaloga i poštovanje standarda Međunarodne organizacije rada; poziva Komisiju da učinkovito i sustavno prati i procjenjuje provedbu klauzula o ljudskim pravima te da Parlamentu redovno podnosi izvješća o poštovanju ljudskih prava od strane partnerskih zemalja; pozdravlja činjenicu što Vijeće sve sustavnije primjenjuje stroge mjere protiv trećih zemalja koje namjerno krše ljudska prava; u tom smislu preporučuje da, kad god treća zemlja s kojom je sklopljen sporazum ozbiljno prekrši ljudska prava, EU poduzme učinkovitije korake u provođenju primjerenih mjera, kao što stoji u klauzulama o ljudskim pravima;

55. pozdravlja stupanje na snagu novog općeg sustava povlastica (OSP) (Uredba (EU) br. 978/2012) 1. siječnja 2014.; smatra pozitivnim da je do kraja 2014. 14 zemalja primilo povlastice u okviru sustava OSP+ i da tih 14 zemalja treba ratificirati 27 glavnih međunarodnih konvencija te pratiti njihovu stvarnu provedbu, u skladu s kriterijima koji su određeni u tim konvencijama i koje je odredio EU; raduje se iskrenoj i transparentnoj procjeni Komisije te podnošenju izvješća Parlamentu i Vijeću do kraja 2015. o statusu ratifikacije i učinkovite provedbe konvencija od strane zemalja kojima su dodijeljene povlastice u okviru sustava OSP+; ponavlja svoju preporuku da Rimski statut bude dodan na budući popis konvencija;

Poslovanje i ljudska prava

56. smatra da se trgovina i ljudska prava međusobno nadopunjuju te da poslovna zajednica ima važnu ulogu u promicanju ljudskih prava i demokracije; smatra da bi se promicanje ljudskih prava trebalo temeljiti na suradnji između vlade i privatnog sektora; u tom smislu ponovno potvrđuje da europska poduzeća trebaju provesti odgovarajuće mjere kako bi utvrdila da u svom poslovanju u trećim zemljama poštuju standarde ljudskih prava; također potvrđuje da je važno da EU promiče korporativnu društvenu odgovornost i da europska poduzeća imaju vodeću ulogu u promicanju međunarodnih

⁽¹⁾ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2014:077:0027:0043:HR:PDF>

⁽²⁾ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0274.

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

standarda u području poslovanja i ljudskih prava; poziva EU da aktivno sudjeluje na 12. sjednici radne skupine UN-a o pitanju ljudskih prava i transnacionalnih korporacija i drugih poduzeća te da podrži napore za usklađivanje njihovih politika sa smjernicama OECD-a za multinacionalna poduzeća; preporučuje da EU i njegove države članice sudjeluju u raspravi o pravno obvezujućem međunarodnom instrumentu za poslovanje i ljudska prava u okviru sustava UN-a;

57. s obzirom na to, vjeruje da bi Europska služba za vanjsko djelovanje (ESVD) trebala zahtijevati da delegacije EU-a surađuju s poduzećima iz EU-a koja posluju u trećim zemljama, u cilju jamčenja poštovanja ljudskih prava u poslovnim aktivnostima tih poduzeća; nadalje, podsjeća na svoj zahtjev da delegacije EU-a istaknu poštovanje ljudskih prava pri poslovanju kao prioritet u lokalnim pozivima na podnošenje prijedloga u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava te da delegacije EU-a poduzmu sve potrebne mjere za zaštitu boraca za ljudska prava u skladu sa smjernicama EU-a o braniteljima ljudskih prava;

58. ponavlja svoj poziv Komisiji da do kraja 2015. podnese izvješće o primjeni vodećih načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima⁽¹⁾ u državama članicama EU-a;

59. poziva da se djelovanje EU-a usmjeri na rješavanje problema otimanja zemlje promicanjem odgovarajućih zaštitnih mehanizama radi sprečavanja tog fenomena u dotičnim zemljama te u EU-u i drugim europskim poduzećima prisutnim u tim zemljama;

60. poziva EU da razvije pilot-projekt o nedjeljivosti ljudskih prava i pitanjima oko zemljišta (otimanje zemlje i prisilno iseljavanje) te usklađenosti politika EU-a u tom smislu; poziva EU da izvijesti o svom razmatranju pristupanja Fakultativnom protokolu uz Međunarodni pakt o gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima u skladu s obvezom iz plana djelovanja EU-a o ljudskim pravima i demokraciji za 2015. – 2019.;

Ljudska prava i razvoj

61. smatra da bi se razvojna suradnja i promicanje ljudskih prava i demokratskih načela trebali međusobno nadopunjavati; u tom kontekstu podsjeća na izjavu UN-a da se bez pristupa utemeljenog na ljudskim pravima razvojni ciljevi ne mogu u potpunosti postići; također podsjeća na to da se EU obvezao na pružanje podrške partnerskim zemljama, istovremeno vodeći računa o njihovoj stupnju razvoja te napretku postignutom u području ljudskih prava i demokracije; potiče uključivanje jasno utvrđenih okvira rezultata u sve instrumente kako bi se zajamčilo uključivanje marginaliziranih i ranjivih skupina, kao i integriranje pristupa utemeljenog na ljudskim pravima;

62. pozdravlja radni dokument službi Komisije o pristupu zasnovanom na pravima i uključivanju svih ljudskih prava, uključujući prava žena i djevojčica, u razvojnu suradnju EU-a, objavljen u travnju 2014., koji je pozdravilo i Vijeće; potiče Komisiju da prati provedbu pristupa zasnovanog na pravima te da zajamči uzajamno podupiranje ljudskih prava i razvojne suradnje na terenu; poziva Komisiju da osigura transparentnu i javnu ocjenu provedbe instrumenata EU-a za pristup zasnovan na pravima; apelira na EU da ojača svoju ulogu snažnog promicatelja ljudskih prava u svijetu djelotvornom, dosljednom i promišljenom uporabom svih raspoloživih instrumenata za promicanje i zaštitu ljudskih prava i njihovih branitelja te za djelotvornost naše politike razvojne pomoći, u skladu s novim ciljem održivog razvoja br. 16;

63. pozdravlja donošenje ambicioznog plana za održivi razvoj za 2030. na posebnom sastanku na vrhu UN-a u New Yorku, kao i vodeću ulogu koju je u tom postupku imao EU, a posebice za uključivanje temeljnih vrijednosti EU-a kao što su ljudska prava i dobro upravljanje; pozitivno primjećuje da je novi plan očigledno utemeljen na obvezama za poštovanje ljudskih prava te da se s pomoću njegovih 17 ciljeva i 169 zadataka nastoje ostvariti ljudska prava za sve; dijeli viziju na kojoj se temelji ovaj dokument o svijetu sveopćeg poštovanja ljudskih prava i ljudskog dostojanstva, vladavine prava, pravde, jednakosti i nediskriminacije, poštovanja rase, etničke pripadnosti i kulturne raznolikosti, kao i jednakih prilika koje omogućuju potpuno ostvarenje čovjekova potencijala i pridonose zajedničkom blagostanju; naglašava da je potrebno

⁽¹⁾ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

zajamčiti da Program održivog razvoja do 2030., njegove mjere praćenja i njegova buduća provedba od strane svih dionika, uključujući civilno društvo i privatni sektor, počivaju na pristupu koji se zasniva na ljudskim pravima i rodnoj jednakosti, ali i na iskorjenjivanju siromaštva, smanjenju nejednakosti i socijalne isključenosti te demokratizaciji gospodarstva;

64. naglašava važnost dosljednosti razvojne politike u postizanju novoga održivog razvojnog programa; ističe da bi novi pristup temeljen na ljudskim pravima trebao dovesti do dubljeg razumijevanja političke usklađenosti u interesu razvoja jer bez suočavanja s preprekama ostvarivanju prava ne može biti napretka prema održivom razvoju i iskorjenjivanju siromaštva;

65. ponovno potvrđuje hitnu potrebu suočavanja s globalnim teretom koji predstavljaju bolesti povezane sa siromaštvom i zanemarene bolesti; poziva na donošenje dugoročne političke strategije i plana djelovanja za globalno zdravlje, inovacije i pristup lijekovima kojim se između ostaloga ulaže u istraživanje i razvoj radi zaštite prava na životni standard koji odgovara zdravlju i dobrobiti svakog čovjeka bez diskriminacije na temelju rase, vjere, političkog uvjerenja, ekonomskog ili socijalnog stanja, spolnog identiteta ili spolne orijentacije;

66. ističe da Akcijski plan iz Addis Abebe predstavlja predanost pružanju univerzalne socijalne zaštite, univerzalnog zdravstvenog osiguranja i osnovnih javnih usluga za sve, uključujući zdravstvene i obrazovne usluge;

67. sa zadovoljstvom prima na znanje dokument sa smjernicama za borbu protiv terorizma koji su sastavili ESVD i Komisija, a koji je Vijeće podržalo, u cilju jamčenja poštovanja ljudskih prava pri planiranju i provedbi projekata kojima se pruža pomoć u borbi protiv terorizma u suradnji s trećim zemljama; poziva ESVD i Komisiju da zajamče učinkovitu provedbu tog dokumenta, počevši od njegove rasprostranjene distribucije; u tom kontekstu podsjeća da je poštovanje temeljnih prava i sloboda temelj uspješnih protuterorističkih politika, uključujući uporabu digitalnih tehnologija nadzora; podržava međunarodne napore za sprečavanje ISIS-a/Daeša u kršenju ljudskih prava;

Prava autohtonih naroda

68. poziva ESVD, Komisiju i države članice da podupru reviziju mandata mehanizmu stručnjaka za prava autohtonih naroda u skladu sa završnim dokumentom sa Svjetske konferencije o autohtonim narodima (Rezolucija Opće skupštine UN-a 69/2 ⁽¹⁾) u cilju praćenja, ocjene i poboljšanja provedbe Deklaracije o pravima autohtonih naroda; poziva države članice da zatraže od svih mandatarata za posebne postupke da posebnu pozornost pridaju pitanjima koja se odnose na žene i djevojčice pripadnice autohtonih naroda te da o tim pitanjima sustavno obavještavaju UNHRC; poziva ESVD i države članice da aktivno podupiru izradu plana djelovanja za autohtone narode na razini cijelog sustava, kao što je zatražila Opća skupština UN-a u svojoj rezoluciji iz rujna 2014., posebno u pogledu organizacije redovnih savjetovanja s autohtonim narodima u sklopu tog postupka; izražava duboko žaljenje zbog činjenice da se u nekim područjima zapadne Afrike pojedinci koji boluju od mentalnih poremećaja lancima vežu za stabla u šumi ili ostaju napušteni na ulici, što je široko rasprostranjena praksa koju podržavaju lokalne zajednice;

Mjere EU-a u vezi s migracijama i izbjeglicama

69. izražava duboku zabrinutost i solidarnost s velikim brojem izbjeglica i migranata kojima se, kao žrtvama sukoba i progona, znatnih propusta u upravljanju, nezakonitih imigracija, krijumčarenja i trgovanja ljudima te ekstremističkih skupina i kriminalističkih bandi, ozbiljno krše ljudska prava; također izražava duboko žaljenje zbog tragičnih gubitaka života osoba koje nastoje doći do granica EU-a;

70. naglašava hitnu potrebu za hvatanjem ukoštac s temeljnim uzrocima nezakonitih migracijskih tokova te ujedno za rješavanjem vanjske dimenzije izbjegličke krize, između ostalog, pronalaskom održivih rješenja za sukobe u našem susjedstvu razvijajući suradnju i partnerstvo s uključenim trećim zemljama te vanjskim politikama EU-a; naglašava potrebu za sveobuhvatnim pristupom migraciji utemeljenom na ljudskim pravima te poziva EU da surađuje s UN-om i njegovim

⁽¹⁾ <http://wcip2014.org/wp-content/uploads/2013/03/N1446828.pdf>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

organizacijama te regionalnim organizacijama, vladama i nevladinim organizacijama u cilju rješavanja temeljnih uzroka migracijskih tokova i poboljšanja stanja u izbjegličkim kampovima smještenim blizu područja sukoba; ponavlja svoj poziv EU-u da osigura da su svi sporazumi o suradnji u pogledu migracija i ponovnom prihvatu s državama koje nisu članice EU-a usklađeni s međunarodnim pravom; podsjeća da je globalna strategija o migracijama blisko povezana s razvojnim i humanitarnim politikama, što uključuje uspostavu humanitarnih koridora i pružanje humanitarnih viza, kao i drugim vanjskim politikama; prima na znanje operaciju Pomorskih snaga Europske unije (EUNAVFOR Med) protiv krijumčara i trgovaca ljudima na Sredozemlju; naglašava da je iznimno važno razviti snažnije politike na razini Unije kako bi se riješila goruća pitanja povezana s migrantima i izbjeglicama i razviti učinkovit, pravedan i održiv mehanizam pravedne raspodjele tereta među državama članicama; naglašava mjere za rješavanje izbjegličke krize koje je Komisija predložila 9. rujna 2015., poput predviđene revizije Dublinske uredbe;

71. poziva EU i države članice da vanjskim politikama povećaju svoju podršku borbi protiv trgovine ljudima, s posebnim naglaskom na zaštitu žrtava, posebno maloljetnika; čvrsto vjeruje da bi EU trebao ojačati suradnju s trećim zemljama i drugim relevantnim akterima kako bi razmijenili primjere dobre prakse i pridonijeli uništenju međunarodnih mreža trgovine ljudima; naglašava potrebu da sve države članice EU-a provedu Direktivu EU-a 2011/36/EU o prevenciji i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava trgovanja ljudima ⁽¹⁾ i Strategiju EU-a za iskorjenjivanje trgovine ljudima za razdoblje od 2012. do 2016. ⁽²⁾;

72. podsjeća da je 2014. zbog klimatskih nepogoda raseljeno 17,5 milijuna osoba; ističe da se raseljavanja prvenstveno odnose na južna područja koja su najviše izložena učincima klimatskih promjena; u tom pogledu naglašava da se 85 % raseljavanja odvija u zemljama u razvoju i da je uglavnom riječ o internim i međuregionalnim raseljavanjima; podsjeća da su se države članice EU-a u okviru milenijskih razvojnih ciljeva obvezale na izdvajanje 0,7 % svojeg BDP-a za financiranje razvojne pomoći;

73. zahtijeva od EU-a da aktivno sudjeluje u raspravi o pojmu „klimatske izbjeglice“, uključujući moguću pravnu definiciju tog pojma u međunarodnom pravu ili bilo kojem međunarodnom pravno obvezujućem sporazumu;

74. ponavlja svoj poziv na zajedničko stajalište EU-a o uporabi naoružanih bespilotnih letjelica u kojem zastupa poštovanje ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava te kojim bi se rješavala pitanja kao što su pravni okvir, razmjernost, odgovornost, zaštita civila i transparentnost; ponovno potiče EU da zabrani razvoj, proizvodnju i uporabu potpuno autonomnog oružja kojim se omogućuje provođenje napada bez ljudskog djelovanja; poziva EU da se suprotstavi i zaustavi praksu izvansudskih smaknuća i naručenih ubojstava te da poduzme adekvatne mjere, u skladu s domaćim i međunarodnim pravnim obvezama, ako postoji opravdana sumnja da je pojedinac ili subjekt u njegovoj nadležnosti povezan s nezakonitim naručenim ubojstvima u inozemstvu;

Međunarodni kulturni i sportski događaji i ljudska prava

75. izražava ozbiljnu zabrinutost što se neki veliki sportski događaji organiziraju u autoritarnim zemljama u kojima se krše ljudska prava i temeljne slobode; naglašava potrebu za provođenjem kampanja za podizanje osviještenosti u javnosti radi potrebe osiguranja odredbi o ljudskim pravima u sportskim događajima, uključujući problem prisilne prostitucije i trgovine ljudima; poziva EU i države članice da surađuju s UNHCR-om i drugim multilateralnim forumima te nacionalnim sportskim savezima, poslovnim subjektima i organizacijama civilnog društva kako bi jamčili da se ljudska prava na takvim događajima u potpunosti poštuju te da to bude odlučujući kriterij u postupcima za dodjeljivanje glavnih međunarodnih sportskih događaja; u tom smislu posebnu pažnju pridaje nadolazećem Svjetskom nogometnom prvenstvu FIFA-e 2018. u Rusiji, 2022. u Kataru te Olimpijskim igrama 2022. u Pekingu;

⁽¹⁾ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/anti-trafficking/sites/antitrafficking/files/eu_strategy_towards_the_eradication_of_trafficking_in_human_beings_2012-2016_1.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Djelovanje EU-a u multilateralnim organizacijama

76. ponovno ističe svoju punu podršku čvrstom angažmanu EU-a u promicanju napretka u području ljudskih prava i demokratskih načela kroz suradnju sa strukturama Ujedinjenih naroda i njihovim specijaliziranim agencijama, Vijećem Europe, Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju te s Organizacijom za gospodarsku suradnju i razvoj, u skladu s člancima 21. i 220. UEU-a; stoga pozdravlja usvajanje ciljeva održivog razvoja;

77. nadalje, ponavlja važnost aktivnog i dosljednog angažmana EU-a u svim mehanizmima UN-a za ljudska prava, a posebice na sjednici Trećeg odbora Opće skupštine UN-a i Vijeća UN-a za ljudska prava; priznaje napore koje su ESVD, delegacije EU-a u New Yorku i Ženevi te države članice uložili u povećanje usuglašenosti EU-a o pitanjima ljudskih prava na razini UN-a; potiče EU da uloži više truda u izražavanje svojeg stajališta, između ostalog, jačanjem sve češće prakse pokretanja međuregionalnih inicijativa i sudjelovanjem u oblikovanju i donošenju rezolucija;

78. poziva na poštovanje temeljnih prava stanovnika Zapadne Sahare, uključujući slobodu udruživanja, slobodu izražavanja i pravo na okupljanje; zahtijeva oslobađanje svih političkih zatvorenika pripadnika naroda Sahrawi; zahtijeva pristup teritorijima Zapadne Sahare za parlamentarce, neovisne promatrače, nevladine organizacije i medije; apelira na Ujedinjene narode da misiji MINURSO dodijeli mandat ljudskih prava, u skladu sa svim drugim misijama UN-a za očuvanje mira diljem svijeta; podržava pravedno i trajno rješavanje sukoba na temelju prava naroda Sahrawi na samoodređenje u skladu s odgovarajućim rezolucijama UN-a;

79. podsjeća na važnost održavanja službene prakse slanja parlamentarnog izaslanstva u Opću skupštinu UN-a; pozdravlja obnavljanje te prakse 2015., na 28. sjednici Vijeća UN-a za ljudska prava;

80. ističe da, u cilju jačanja vjerodostojnosti i legitimiteta Vijeća UN-a za ljudska prava, svi njegovi članovi moraju poštovati najviše standarde u pogledu ljudskih prava te ispunjavati svoje obveze u tom području; smatra da se ljudska prava moraju promicati, razvijati i konsolidirati u svim međunarodnim forumima; poziva Komisiju na javno izvješće o radnjama i aktivnostima koje obavlja kako bi promicala program o ljudskim pravima i povećala odgovornost za ljudska prava međunarodnih organizacija, kao što su WTO i Svjetska banka (BIRD, IFC, MIGA);

81. potvrđuje svoju snažnu predanost okončanju nekažnjivosti najozbiljnijih zločina koji utječu na međunarodnu zajednicu i jamčenju pravde žrtvama ratnih zločina, zločina protiv čovječnosti i genocida te stoga ponavlja svoju podršku Međunarodnom kaznenom sudu; žali zbog činjenice da 2014. nijedna država nije ratificirala Rimski statut; naglašava odgovornost za okončanje nekažnjivosti i kazneno gonjenje onih koji su odgovorni za genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine, uključujući one povezane sa seksualnim nasiljem; izražava ozbiljnu zabrinutost zbog toga što nekoliko uhidbenih naloga još uvijek nije izvršeno; zahtijeva od EU-a da nastavi sa snažnom diplomatskom i političkom podrškom jačanju i produbljivanju odnosa između Međunarodnog kaznenog suda i UN-a, osobito u Vijeću sigurnosti UN-a te u svojim bilateralnim odnosima i svim ostalim forumima; poziva EU, zajedno s njegovim delegacijama, te države članice da povećaju napore za promicanje univerzalnosti Rimskog statuta i njegovu ratifikaciju i učinkovitu provedbu; poziva države članice EU-a da Međunarodnom kaznenom sudu pruže potrebne resurse i da pruže jaču podršku međunarodnom kaznenom pravosudnom sustavu između ostalog financijski podupirući aktere civilnog društva s pomoću, primjerice, Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava (EIDHR); poziva na primjenu skupa alata EU-a iz 2013. o komplementarnosti između međunarodnog i nacionalnog pravosuđa;

82. poziva EU i države članice da u svim oblicima dijaloga s trećim zemljama aktivno promiču Međunarodni kazneni sud i potrebu za provedbom njegovih odluka;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Unapređenje poštovanja ljudskih prava u svijetu*Sloboda mišljenja, savjesti, vjeroispovijedi ili uvjerenja*

83. podsjeća da je sloboda mišljenja, savjesti, vjeroispovijedi i uvjerenja temeljno ljudsko pravo, priznato u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima i navedeno u članku 18. Međunarodnog pakta UN-a o građanskim i političkim pravima; jednako tako podsjeća na njezinu povezanost s drugim ljudskim pravima i temeljnim slobodama koja obuhvaćaju pravo vjerovanja ili nevjerovanja, slobodu izražavanja teističkog, neteističkog ili ateističkog uvjerenja te pravo na prihvatanje, promjenu i napuštanje ili vraćanje uvjerenja po vlastitom izboru; izražava zabrinutost zbog toga što se neke zemlje još uvijek ne pridržavaju standarda UN-a i primjenjuju državnu represiju, koja može uključivati fizičko kažnjavanje, zatvorske kazne, pretjerane novčane kazne pa čak i smrtnu kaznu, čime se krši sloboda vjeroispovijedi ili uvjerenja; zabrinut je zbog povećanja progona vjerskih manjina i manjina prema uvjerenju, uključujući kršćanskih zajednica, kao i zbog nezakonitog uništavanja njihovih mjesta okupljanja;

84. poziva EU i države članice da povećaju svoj doprinos iskorijenju svih oblika vjerske diskriminacije te da promiču međureligijski dijalog u odnosima s trećim zemljama; zahtijeva poduzimanje konkretnih mjera kako bi se zaštitile vjerske manjine, nevjernici, apostati i ateisti koji su žrtve zakona o bogohuljenju te poziva EU i države članice da se pozabave ukidanjem takvih zakona; pozdravlja predanost EU-a da na međunarodnim forumima promiče slobodu vjeroispovijedi ili uvjerenja što uključuje i podršku mandatu posebnog izvijestitelja UN-a o slobodi vjeroispovijedi ili uvjerenja; u potpunosti podržava praksu preuzimanja glavne uloge u donošenju tematskih rezolucija o toj temi na sjednicama Vijeća UN-a za ljudska prava i Opće skupštine UN-a; zahtijeva poduzimanje konkretnih mjera u cilju učinkovite provedbe i poboljšanja smjernica EU-a za promicanje i zaštitu slobode vjeroispovijedi ili uvjerenja; smatra da bi trebalo djelovati na međunarodnim i regionalnim forumima održavanjem otvorenog, transparentnog i redovnog dijaloga s religijskim udrugama i zajednicama, u skladu s člankom 17. UFEU-a, kao i preko delegacija EU-a; jednako tako skreće pozornost na potrebu za osiguranjem sustavnog i dosljednog osposobljavanja osoblja EU-a u središnjici i u delegacijama;

Mjere EU-a protiv smrtne kazne

85. pozdravlja zajedničku izjavu potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije i glavnog tajnika Vijeća Europe ⁽¹⁾ iz listopada 2014. u kojoj su potvrdili svoje snažno i apsolutno protivljenje smrtnoj kazni u svim slučajevima i bez obzira na okolnosti; i dalje smatra da bi ukidanje smrtne kazne na globalnoj razini trebalo biti jedan od glavnih ciljeva EU-a u području ljudskih prava; napominje da bi podrška trećim zemljama za politiku suzbijanja droga trebala biti usmjerena na ukidanje smrtne kazne za kaznena djela povezana sa zlouporabom droga; u pogledu šestoga Svjetskog kongresa protiv smrtne kazne koji će se održati u Oslu u lipnju 2016., od EU-a i država članica traži da se nedvosmisleno izjasne protiv smrtne kazne, da se intenzivnije zalažu za ukidanje smrtne kazne te da podrže kampanje za podizanje svijesti u javnosti o toj temi;

86. izražava zabrinutost zbog sve većeg broja izrečenih smrtnih kazni i pogubljenja; izražava duboko žaljenje što neke zemlje i dalje imaju smrtnu kaznu u svom zakonodavstvu; žali zbog toga što je Bjelarus nakon dvogodišnje stanke nastavio s izvršavanjem pogubljenja; stoga ponovno poziva Bjelarus da usvoji moratorij na izvršavanje smrtne kazne kako bi u konačnici došlo do njezina ukidanja; napominje da osam država zakonski određuje smrtnu kaznu za homoseksualnost;

87. potiče ESVD, Komisiju i države članice da utvrde smjernice za sveobuhvatnu i učinkovitu europsku politiku u pogledu smrtne kazne s obzirom na brojne europske građane kojima prijeti pogubljenje u trećim zemljama, a ta bi politika trebala sadržavati snažne i ojačane mehanizme za identifikaciju, pružanje pravne pomoći i diplomatsko zastupanje;

88. poziva EU da nastavi dijalog sa zemljama koje su zadržale smrtnu kaznu, koristeći se svim diplomatskim sredstvima i alatima suradnje, u cilju jamčenja njezina ukidanja; nadalje, ponavlja svoj poziv EU-u da nastavi pratiti uvjete u kojima se izvršavaju pogubljenja u zemljama koje i dalje primjenjuju smrtnu kaznu;

⁽¹⁾ <http://www.coe.int/en/web/portal/10-october-against-death-penalty>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Borba protiv mučenja i zlostavljanja

89. smatra da bi EU, u svjetlu 30. obljetnice Konvencije UN-a protiv mučenja te s obzirom na to da se slučajevi mučenja i zlostavljanja i dalje javljaju diljem svijeta, trebao uložiti veće napore u okončanje takvih ozbiljnih kršenja ljudskih prava; naglašava da članovima ranjivih skupina, poput djece i žena, etničkih, jezičnih i vjerskih manjina, koji su izloženi mučenju ili zlostavljanju u pritvoru, treba posvetiti posebnu pozornost; stoga potiče ESVD i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije da ojačaju svoju ulogu u borbi protiv mučenja i ostalih oblika okrutnog, neljudskog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, snažnijim diplomatskim angažmanom i sustavnijim javnim izražavanjem stajališta kojima se odražavaju vrijednosti i načela za koja se zalaže EU; predlaže da ESVD, delegacije EU-a i države članice iskoriste svoj puni potencijal svih postojećih instrumenata kao što su smjernice EU-a o mučenju ⁽¹⁾; u tom kontekstu preporučuje da se stalno radi na poboljšanju mehanizama nadzora nad izvozom u pogledu farmaceutskih proizvoda koji se mogu upotrebljavati za smaknuća, uključujući ciljanu klauzulu o krajnjoj namjeni kojom bi se obustavio ili zaustavio prijenos predmeta na koje se odnose sigurnosna ograničenja i koji očito nemaju praktičnu namjenu osim u svrhu izvršenja smrtno kazne;

90. naglašava da ima zemalja koje nisu poduzele korake kako bi odgovorile na hitnu potrebu za potpuno financijski osiguranim planovima za poboljšanje zatvorskih uvjeta; primjećuje da je ostvaren vrlo mali napredak u jamčenju da zatvorski objekti ispunjavaju kriterije međunarodnih standarda za ljudska prava i da se zaštite prava zatvorenika na život, tjelesni integritet i dostojanstvo; naglašava potrebu za poboljšanjem uvjeta pritvora kako bi se poštovala ljudska prava i činjenica da zatvorene osobe ne smiju biti podvrgnute neljudskim i ponižavajućim postupanjima ili kažnjavanju;

Diskriminacija

91. naglašava da se nijedan oblik diskriminacije, nasilja, kažnjavanja odmazdom, mučenje, seksualno zlostavljanje žena i djevojčica, genitalno sakaćenje, dječji brak, prisilni brak, trgovina ženama, diskriminacija i društvena isključenost na temelju društvene klase ili podrijetla i nasilje u obitelji, ne može opravdati na temelju društvenih, vjerskih ili kulturnih uvjerenja i tradicija;

92. najoštrije osuđuje sve oblike diskriminacije, uključujući i one utemeljene na rasi, boji kože, spolu, spolnoj orijentaciji, spolnom identitetu, jeziku, kulturi, vjeroispovijedi ili uvjerenju, socijalnom podrijetlu, kasti, rođenju, dobi, invaliditetu ili bilo kojem drugom statusu; potiče EU da intenzivnije radi na iskorjenjivanju svih oblika diskriminacije, rasizma i ksenofobije otvaranjem političkih dijaloga i dijaloga o ljudskim pravima te radom delegacija EU-a i javne diplomacije; također poziva da EU nastavi promicati ratifikaciju i punu provedbu svih konvencija UN-a koje su relevantne za to pitanje, kao što su Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije ili Konvencija Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom;

Prava pripadnika skupine LGBTI

93. smatra da bi EU trebao nastaviti ulagati napore kako bi se više poštovala prava lezbijskih, homoseksualnih, biseksualnih, transrodnih i interseksualnih (LGBTI) osoba u skladu s tim povezanim smjernicama EU-a ⁽²⁾; preporučuje provođenje smjernica, što uključuje i osposobljavanje osoblja EU-a u trećim zemljama; izražava žaljenje da je homoseksualnost i dalje kazneno kažnjiva u 75 država, a u osam od njih za nju je predviđena smrtna kazna te smatra da nasilni postupci i izgređi protiv pojedinaca na osnovi njihove seksualne orijentacije ne smiju proći nekažnjeno; podržava stalan rad Visokog povjerenika UN-a za ljudska prava u borbi protiv tih diskriminirajućih zakona te rad ostalih tijela UN-a; zabrinut je zbog ograničenja temeljnih sloboda branitelja ljudskih prava LGBTI osoba te poziva EU da im pruži veću podršku; smatra da bi se prava LGBTI osoba poštovala u većoj mjeri kada bi im bile dostupne pravne institucije, na primjer civilno partnerstvo ili brak;

94. ističe da manjinske zajednice u trećim zemljama imaju posebne potrebe te da bi trebalo promicati njihovu potpunu jednakost u svim područjima ekonomskog, socijalnog, političkog i kulturnog života;

⁽¹⁾ <http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/TortureGuidelines.pdf>

⁽²⁾ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/137584.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Diskriminacija na temelju kaste

95. s velikom zabrinutošću primjećuje razmjere i posljedice diskriminacije na temelju kaste i porast kršenja ljudskih prava na temelju kaste, što uključuje uskraćivanje pristupa pravosuđu ili zapošljavanju, stalnu segregaciju, siromaštvo i stigmatizaciju; poziva na usvajanje instrumenta EU-a za sprečavanje i ukidanje diskriminacije na temelju kaste; preporučuje usmjeravanje ove teme na smjernice i akcijske planove ESVD-a i Komisije, osobito na borbu EU-a protiv svih oblika diskriminacije i ulaganje napora u borbi protiv nasilja nad ženama i djevojkama i sve oblike njihove diskriminacije;

Prava osoba s invaliditetom

96. pozdravlja ratifikacije Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom; podsjeća da je važno da je države članice i institucije EU-a učinkovito provode; posebno naglašava da je potrebno vjerodostojno uključiti načelo dostupnosti svim osobama i sva prava osoba s invaliditetom u sve relevantne politike EU-a, uključujući u politike na području razvojne suradnje, te naglašava obvezujuću i horizontalnu narav toga problema;

97. potiče potpredsjednicu/Visoku predstavnicu da nastavi podupirati proces ratifikacije i provedbe Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom u zemljama koje je još nisu ratificirale ili provele;

98. naglašava da je međunarodna zajednica položaj žena s invaliditetom postavila kao prioritarno pitanje; podsjeća da se u zaključcima visokog povjerenika UN-a za ljudska prava navodi da politike i programe usmjerene na rješavanje pitanja nasilja nad ženama i djevojkama s invaliditetom treba izrađivati u uskoj suradnji s osobama s invaliditetom, poštujući pritom njihovu autonomiju, te s organizacijama iz tog područja; ističe da je potreban redoviti nadzor nad institucijama i odgovarajuće osposobljavanje pružatelja skrbi; poziva EU da borbu protiv diskriminacije na temelju invaliditeta uvrsti u svoje politike vanjskog djelovanja, suradnje i pomoći u razvoju, pa i u Europski instrument za demokraciju i ljudska prava (EIDHR);

Prava žena i djevojčica

99. podsjeća na to da je Nagrada Saharov za 2014. godinu dodijeljena dr. Denisu Mukwegeu zbog njegova predanog rada sa žrtvama seksualnog nasilja i kontinuiranog promicanja prava žena, što je dovelo do osviještenosti o tome da se nasilje nad ženama, djevojkama i djecom i njihovo seksualno sakaćenje koristi kao ratno sredstvo; snažno osuđuje sve oblike zlostavljanja i nasilja nad ženama, djevojkama i djecom, posebno korištenje seksualnog nasilja kao ratnog sredstva, uključujući genitalno sakaćenje žena, dječje, rane i prisilne brakove, seksualno ropstvo, silovanje u braku te druge oblike štetnih tradicijskih praksi; naglašava da je potrebno da žene, djevojčice i djeca koji su zlostavljani u sukobima imaju pristup zdravstvenoj i psihološkoj pomoći, u skladu s međunarodnim zakonom; u tom kontekstu napominje pismo potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o politici humanitarne pomoći, posebno o sprječavanju seksualnog nasilja i pružanju pravilne podrške i pristupa zdravstvenoj i psihološkoj pomoći ženama koje su tijekom sukoba silovane; poziva sve države članice Vijeća Europe da potpišu i ratificiraju Istanbulsku konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji;

100. naglašava da ESVD treba razmjenjivati dobre prakse u borbi protiv nedovoljnog pristupa žrtava zločina povezanih sa spolnim nasiljem pravdi; oštro osuđuje nedovoljan pristup pravdi za žene u trećim zemljama, posebno kad su žrtve rodno uvjetovanog nasilja; traži od Komisije da preuzme aktivnu ulogu u progonu takvih zločina u trećim zemljama, a u nekim slučajevima i u državama članicama; potiče Komisiju da surađuje s ESVD-om kako bi se poboljšala potpora žrtvama, da u humanitarna djelovanja EU-a uvede intervencije zbog rodno uvjetovanog nasilja te da joj humanitarna djelovanja EU-a usmjerena na suzbijanje rodno uvjetovanog nasilja i spolnog nasilja u sukobima budu prioritet; pozdravlja to što se EU na globalnom sastanku na vrhu za okončanje seksualnog nasilja u sukobima održanom u Londonu u lipnju 2014. obvezao na djelovanje u skladu sa zaključcima s tog sastanka te stoga poziva Komisiju da poduzme konkretne mjere;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

101. žali zbog nedostatka politika prevencije rodno uvjetovanog nasilja, nedostatka potpore žrtvama te visoke stope nekažnjavanja počinitelja u velikom broju zemalja; traži od ESVD-a da s trećim zemljama razmijeni primjere dobre prakse u zakonodavnim postupcima i programima osposobljavanja za policijske i pravosudne djelatnike te državne službenike; poziva EU da podupre organizacije civilnog društva čiji je cilj obrana ljudskih prava i promicanje jednakosti spolova u trećim zemljama te da aktivno surađuje s međunarodnim organizacijama koje djeluju u području jednakosti između žena i muškaraca, kao što su ILO, OECD, UN i Afrička unija, kako bi se stvorile sinergije i promicalo osnaživanje žena;

102. duboko je zabrinut zbog porasta rodno uvjetovanog nasilja u mnogim dijelovima svijeta i povećanog broja femicida u Latinskoj Americi, što se događa u ozračju općeprisutnog nasilja i sustavne diskriminacije; oštro osuđuje svaki oblik rodno uvjetovanog nasilja i grozan zločin femicida, kao i prevladavajuće nekažnjavanje takvih zločina, što može dodatno potaknuti nasilje i ubojstva;

103. izražava duboku zabrinutost zbog mogućeg kršenja ljudskih prava koje se odnosi na žene i djevojčice u izbjegličkim kampovima na Bliskom istoku i u Africi, među ostalim zbog zabilježenih slučajeva spolnog nasilja i nejednakog postupanja sa ženama i djevojčicama; traži od ESVD-a da se zauzme za stroža pravila i dobre prakse u trećim zemljama kako bi se suzbila nejednakost među izbjeglicama bez obzira na njihovu rodnu pripadnost;

104. žali zbog činjenice što je polovina svjetskog stanovništva suočena s diskriminacijom u plaćama te zbog toga što žene u svijetu zarađuju od 60 % do 90 % prosječnog dohotka muškaraca;

105. poziva Komisiju, ESVD i potpredsjednicu Komisije/Visoku predstavnicu Unije da nastave promicati jačanje političke i gospodarske uloge žena i djevojčica uključivanjem načela ravnopravnosti spolova u sve svoje vanjske politike i programe te strukturiranim dijalozima s trećim zemljama, pokretanjem javne rasprave u vezi s rodnim pitanjima i dovoljnim izdvajanjem sredstava u tu svrhu; sa zadovoljstvom prima na znanje novi okvir za rodnu jednakost i osnaživanje žena 2016. – 2020.⁽¹⁾; naglašava potrebu za usredotočenjem na horizontalni stup kojemu je cilj da Komisija i ESVD vanjskim odnosima učinkovitije ispunjavaju obveze EU-a za jačanje prava žena i djevojčica;

106. žali zbog rodne nejednakosti u političkoj sferi; podsjeća na to da su žene i muškarci jednaki te da trebaju imati jednaka politička prava i građanske slobode te žali i zbog niske stope sudjelovanja žena u donošenju ekonomskih, društvenih i političkih odluka; naglašava potrebu za djelotvornim mehanizmima zaštite braniteljica ljudskih prava; preporučuje da se uvede sustav kvota kao instrument kojim će se promicati sudjelovanje žena u radu političkih tijela i u demokratskom procesu, ponajprije kao kandidatkinja;

107. poziva EU da nastavi podržavati gospodarsko, društveno i političko osnaživanje žena kao načina promicanja primjerenog ostvarivanja njihovih prava i temeljnih sloboda te da dostupnost kvalitetnog obrazovanja za djevojčice, uključujući djevojčice iz najsiromašnijih i marginaliziranih zajednica, postavi kao glavni prioritet; poziva na potporu strukovnom obrazovanju za žene, povećanju sudjelovanja u strukovnom osposobljavanju u području znanosti i tehnologije, razvoju programa osposobljavanja u području jednakosti spolova namijenjenih obrazovnim stručnjacima u trećim zemljama te sprečavanju širenja stereotipa preko obrazovnih materijala; potiče EU da taj prioritet uvrsti u sve svoje aktivnosti diplomatske, trgovinske i razvojne suradnje;

108. naglašava potrebu za kontinuiranim obrazovanjem djevojčica u izbjegličkim kampovima te u područjima zahvaćenima sukobima, ekstremnim siromaštvom i ekstremnim klimatskim uvjetima kao što su suša i poplave;

⁽¹⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5690_en.pdf

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

109. potiče EU da u operacije u okviru zajedničke sigurnosne i obrambene politike i strukture UN-a za izgradnju mira nastavi uključivati podršku ženama i djevojčicama te da radi na provedbi i jačanju Rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 (2000)⁽¹⁾ i 1820(2008)⁽²⁾ o ženama, miru i sigurnosti; u tom smislu poziva EU da na međunarodnoj razini podrži priznavanje dodane vrijednosti sudjelovanja žena u sprečavanju i rješavanju sukoba, kao i u mirovnim operacijama, humanitarnoj pomoći i postupcima obnove nakon sukoba i demokratske tranzicije koji vode k dugoročnim i stabilnim političkim rješenjima; jednako tako naglašava važnost da se ženama jamče sve ljudska prava i da se doprinosi njihovom osnaživanju, uključujući i u okviru plana za razdoblje nakon 2015. te pružanjem podrške Pekinškoj platformi za djelovanje i Istanbulskoj konvenciji; pozdravlja podršku EU-a rezolucijama UN-a o rodnim pitanjima, posebno s obzirom na slobodu izražavanja i mišljenja u osnaživanju žena; pozdravlja zaključke sa 59. sjednice Komisije UN-a o statusu žena⁽³⁾;

110. poziva Komisiju da sustavno poduzima konkretne mjere radi povećanja sudjelovanja žena u izbornim postupcima u svim misijama EU-a za promatranje izbora, u skladu sa smjernicama EU-a u tom području, imajući u vidu zaključke sa seminara viših izbornih stručnjaka održanog u Bruxellesu u travnju 2014. te primjenjujući iskustvo iz prošlih misija;

111. pozdravlja napore ESVD-a u trećim zemljama u vezi s poticanjem bržeg ispunjavanja obveza i dužnosti u pogledu prava žena iz Konvencije o uklanjanju svih oblika diskriminacije žena, u okviru Pekinške platforme za djelovanje, Međunarodne konferencije o stanovništvu i razvoju održane u Kairu i razvojnog programa za razdoblje nakon 2015. godine;

112. naglašava koliko je važno ne dovoditi u pitanje „pravnu stečevinu” Pekinške platforme za djelovanje u vezi s pristupom obrazovanju i zdravstvenoj skrbi kao temeljnim ljudskim pravima te zaštitom seksualnih i reproduktivnih prava; naglašava da univerzalno pravo na zdravlje i seksualna prava, reproduktivna prava i pristup pripadajućim uslugama doprinose smanjenju stope smrtnosti novorođenčadi i majki; napominje da su planiranje obitelji, zdravlje majki i jednostavan pristup kontracepcijskim sredstvima i pobačaju u sigurnim uvjetima važna, spasonosna sredstva za žene, kojima im se daje prilika da započnu novi život ako su bile žrtve nasilja; naglašava da je nužno da te politike budu u središtu razvoje suradnje s trećim zemljama;

113. smatra da je maloljetnički brak povreda temeljnih ljudskih prava i utječe na sve životne aspekte djevojčica: uskraćuje im djetinjstvo, dovodi u pitanje njihovo obrazovanje, a time i buduće izgleda, dovodi u opasnost njihovo zdravlje i povećava rizik od nasilja i iskorištavanja;

114. s ozbiljnom zabrinutošću napominje da se od osamdesetih godina 20. stoljeća industrija „mladenki po narudžbi” razvija alarmantnom brzinom; sa zabrinutošću napominje da postoji mnogo dokumentiranih slučajeva napada na „mladenke po narudžbi” i njihovih ubojstava nakon udaje; žali zbog činjenice da se velik broj maloljetnica pojavljuje na internetskim stranicama za „mladenke po narudžbi” te naglašava da se slučajevi iskorištavanja djece u seksualne svrhe moraju smatrati zlostavljanjem djece;

115. osuđuje praksu surogatstva koja potkopava ljudsko dostojanstvo žene jer se njezino tijelo i njegove reproduktivne funkcije koriste kao roba; smatra da praksu gestacijskog surogatstva koja uključuje reproduksijsko iskorištavanje i korištenje ljudskog tijela za financijske i druge dobitke, osobito kod ranjivih žena iz zemalja u razvoju, treba zabraniti te se njome treba hitno pozabaviti u okviru instrumenata ljudskih prava;

Prava djece

116. potvrđuje da je na globalnoj razini hitno potrebno ratificirati i učinkovito provesti Konvenciju UN-a o pravima djeteta i njezine fakultativne protokole; poziva sve države da se obvežu na iskorjenjivanje najgorih oblika dječjeg rada kako je određeno člankom 3. Konvencije Međunarodne organizacije rada br. 182, koji obuhvaćaju ropstvo djece, trgovinu djecom, dječju prostituciju i opasan rad koji utječe na tjelesno i mentalno zdravlje djeteta;

⁽¹⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000))

⁽²⁾ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820\(2008\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1820(2008))

⁽³⁾ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=E/2015/27

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

117. pozdravlja zaključke Vijeća o promicanju i zaštiti prava djeteta⁽¹⁾ usvojene u prosincu 2014. te poziva EU da nastavi podržavati partnerske zemlje u borbi protiv svih oblika nasilja nad djecom, uključujući seksualno iskorištavanje, i jačati njihove kapacitete u pogledu zaštite prava djece; pozdravlja što se 2014. na svjetskoj razini uveo skup alata EU-a i UNICEF-a za uključivanje prava djece⁽²⁾; prima na znanje izjavu povjerenika Vijeća Europe za ljudska prava iz svibnja 2014. o pravima interseksualne djece;

118. ponovno zahtijeva od Komisije da predloži sveobuhvatnu strategiju i plan djelovanja o pravima djeteta za sljedećih pet godina kako bi prava djece dobila prioritet u vanjskim politikama EU-a dajući podršku naporima EU-a u promicanju njihovih prava, posebice dajući doprinos u osiguranju prava djece na pristup vodi, sanitarnim uslugama, zdravstvenoj skrbi i obrazovanju, jamčeći rehabilitaciju i reintegraciju djece koja su dio oružanih skupina, iskorjenjujući dječji rad, mučenje, vraćanje u kojemu sudjeluju djeca, trgovinu ljudima, dječje brakove i seksualno zlostavljanje te osiguravajući pomoć djeci u oružanim sukobima i jamčeći im pristup obrazovanju u područjima sukoba i izbjegličkim kampovima; poziva potpredsjednicu/Visoku predstavnicu da podnosi Parlamentu godišnji izvještaj o ostvarenim rezultatima vanjskog djelovanja EU-a usredotočenog na djecu; pohvaljuje kampanju „Djeca, a ne vojnici” i poziva EU i države članice da povećaju svoju podršku kako bi se dosegnuo cilj da do 2016. vladine oružane snage prestanu regrutirati i koristiti djecu u sukobima;

119. pozdravlja suradnju EU-a s UNICEF-om koja je rezultirala skupom alata za uključivanje prava djece u razvojnu suradnju i potporom ključnim milenijskim razvojnim ciljevima i programima za zaštitu djece radi ostvarivanja prava djece, posebice u osjetljivim situacijama, te suradnju s Agencijom Ujedinjenih naroda za pomoć palestinskim izbjeglicama na Bliskom istoku;

120. pozdravlja aktivnu suradnju EU-a s nekoliko posebnih izvjestitelja UN-a koji se bave gospodarskim, socijalnim i kulturnim pravima, uključujući posebnog izvjestitelja za ljudsko pravo na sigurnu i čistu vodu za piće, posebnog izvjestitelja za pravo na obrazovanje, posebnog izvjestitelja za pravo na hranu, posebnog izvjestitelja za krajnje siromaštvo i ljudska prava te posebnu izvjestiteljicu za primjereno stanovanje; s odobravanjem primjećuje da je promicanje gospodarskih, socijalnih i kulturnih prava pojačano u Višegodišnjem okvirnom programu za razdoblje 2014. – 2017. u sklopu Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava, koji je, među ostalim, usmjeren na jačanje sindikata, povećanje razine svijesti o pitanjima u vezi s plaćama, zaštitu prirodne baštine, promicanje socijalne integracije jačanjem gospodarske uloge te smanjenje gospodarske diskriminacije i nasilja na radnom mjestu;

Jačanje demokracije diljem svijeta

121. naglašava angažman EU-a u podržavanju i promicanju poštovanja ljudskih prava i demokratskih vrijednosti u svojim odnosima s ostatkom svijeta; podsjeća da obilježja demokratskih režima nisu samo slobodni i poštenu izborni postupci, nego i, između ostalog, sloboda govora, medija i udruživanja, vladavina prava, odgovornost, neovisnost pravosuđa i nepristrana uprava; naglašava da su demokracija i ljudska prava neraskidivo povezani i uzajamno se podupiru, kako je navedeno u zaključcima Vijeća od 18. studenog 2009. o podršci demokraciji u vanjskim odnosima EU-a; pozdravlja činjenicu da se u novom Planu djelovanja u području ljudskih prava i demokracije posebna pozornost posvećuje mjerama kojima se pruža podrška demokraciji;

Obrana slobode izražavanja i jačanje civilnog društva

122. ponovno ističe činjenicu da je sloboda izražavanja ključan element svakog demokratskog društva jer pomaže pri poticanju kulture pluralizma kojom se jača uloga civilnog društva i građana u pozivanju vlada i donositelja odluka na odgovornost i kojom se podupire vladavina prava; stoga potiče EU da uloži još veće napore u promicanje slobode izražavanja u sklopu svojih vanjskih politika i instrumenata;

⁽¹⁾ <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=HR&f=ST%2014539%202014%20INIT>

⁽²⁾ <http://www.unicef.org/eu/crtoolkit/downloads/Child-Rights-Toolkit-Web-Links.pdf>

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

123. ponavlja svoj poziv EU-u i državama članicama da pojačano prate sve oblike ograničenja slobode izražavanja i slobode medija u trećim zemljama te da takva ograničenja hitro i sustavno osuđuju, čak i onda kada je u pitanju legitiman cilj kao što je borba protiv terorizma, državna sigurnost i provedba zakona; naglašava da je važno zajamčiti učinkovitu provedbu smjernica EU-a o slobodi izražavanja na internetu i izvan njega te redovno pratiti njihov učinak; podsjeća na cilj EU-a da se jamči i zaštiti nediskriminirajući pristup informacijama i sloboda izražavanja pojedinca, na internetu ili izvan njega;

124. smatra da osiguravanjem dostupnosti informacija informacijske i komunikacijske tehnologije pružaju mogućnosti za povećanje ljudskih prava, demokratskih praksi te socijalnog i gospodarskog razvoja; također naglašava doprinos informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) naporima pokreta civilnog društva, posebno u nedemokratskim režimima; izražava zabrinutost što neki autoritarni režimi koriste informacijske i komunikacijske tehnologije kojima se sve više ugrožavaju ljudska prava i prijeti aktivistima za demokraciju; poziva na povećanu potporu u područjima promicanja slobode medija, zaštite neovisnih novinara i blogera, smanjenja digitalnog procjepa i olakšavanja neograničenog pristupa informacijama; poziva Komisiju da u okviru revizije europskog sustava kontrole izvoza posebnu pozornost usmjeri na aspekte ljudskih prava robe s dvojnog namjenom;

Podrška EU-a braniteljima ljudskih prava

125. žali što su civilno društvo i branitelji ljudskih prava sve više podvrgnuti napadima svugdje u svijetu; duboko je zabrinut što sve veći broj zemalja, kao npr. Rusija i neke zemlje središnje Azije, donose stroge zakone kako bi ugušile aktivnosti nevladinih organizacija ograničavajući im pristup stranom financiranju i donošenjem opterećujućih zahtjeva o izvješćima i uvođenjem oštih sankcija za njihovo nepoštovanje; podsjeća da je pravo slobode okupljanja i udruživanja ključna značajka demokratskog, otvorenog i tolerantnog društva; poziva na ulaganje novih napora kako bi se suprotstavili ograničenjima i zastrašivanjima s kojima se susreću organizacije civilnog društva diljem svijeta te da EU bude primjer zaštite i promicanja njihovih prava;

126. s odobrenjem primjećuje da je potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije u novom planu djelovanja ponovila predanost EU-a jačanju uloge lokalnih subjekata i organizacija civilnog društva te naglašava da civilno društvo, a posebno branitelji ljudskih prava, zbog znatnog smanjenja prostora svog djelovanja zaslužuju da im EU posveti veću pozornost i da uloži veće napore na tom području; stoga potiče EU i države članice da razrade dosljedan i sveobuhvatan odgovor na glavne izazove s kojima se civilno društvo, uključujući branitelje ljudskih prava, susreće diljem svijeta;

127. poziva EU i države članice da na svakoj razini političkog dijaloga stalno prate i skreću pozornost na slučajeve kršenja slobode okupljanja i udruživanja, uključujući razne oblike zabrana i ograničenja organizacija civilnog društva i njihovih aktivnosti;

128. također poziva EU i države članice da se koriste svim raspoloživim sredstvima u cilju sustavnog skretanja pozornosti na pojedinačne slučajeve ugroženih branitelja ljudskih prava ili aktivista civilnog društva, a osobito na one koji su trenutno u pritvoru; potiče delegacije EU-a i diplomatsko osoblje država članica da nastave aktivno podupirati branitelje ljudskih prava sustavnim praćenjem sudskih postupaka, posjećivanjem pritvorenih aktivista i davanjem izjava o pojedinačnim slučajevima, kao i rješavanjem pitanja povrede ljudskih prava sa svojim relevantnim kolegama; ustraje u tome da bi se viši predstavnici EU-a, posebice potpredsjednica Komisije/Visoka predstavnica Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, povjerenici, posebni predstavnici EU-a te vladini službenici iz država članica trebali redovito sastajati s braniteljima ljudskih prava, pogotovo kada putuju u države u kojima je civilno društvo izloženo pritisku;

129. s odobravanjem prima na znanje pomoć koju je EU pružio braniteljima ljudskih prava i civilnom društvu diljem svijeta u vidu financijskih sredstava u okviru Europskog instrumenta za demokraciju i ljudska prava (EIDHR); naglašava da je posebno važno koristiti se EIDHR-om za zaštitu najugroženijih branitelja ljudskih prava; također ističe da bi se u sklopu potpore ugroženim braniteljima ljudskih prava u obzir prvenstveno trebali uzeti kriteriji učinkovitosti te bi trebalo izbjeći suviše preskriptivne uvjete; poziva Komisiju, ESVD i delegacije EU-a da osiguraju pravilno korištenje financijskim sredstvima koja su namijenjena braniteljima ljudskih prava;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Podupiranje izbornih postupaka i jačanje vladavine prava, neovisnosti pravosuđa i nepristrane uprave u trećim zemljama

130. pozdravlja osam misija za promatranje izbora i osam misija izbornih stručnjaka koje je EU proveo 2014. diljem svijeta; ponavlja svoje pozitivno mišljenje o kontinuiranoj podršci koju EU pruža izbornim postupcima te o njegovoj pomoći i potpori domaćim promatračima tijekom održavanja izbora;

131. podsjeća na važnost poduzimanja odgovarajućih daljnjih koraka u vezi s izvješćima i preporukama misija za promatranje izbora, kako bi se pojačao njihov učinak i osnažila potpora EU-a demokratskim standardima dotičnih zemalja;

132. predlaže EU-u da uloži veće napore u razvijanje sveobuhvatnijeg pristupa procesima demokratizacije, imajući na umu da su slobodni i poštenu izbori samo jedna od dimenzija demokratizacije, kako bi se na pozitivan način utjecalo na jačanje demokratskih institucija i povjerenja javnosti u izborne postupke diljem svijeta;

133. u tom kontekstu, sa zadovoljstvom primjećuje pokretanje druge generacije pilot-projekata u vezi s pružanjem podrške demokraciji u 12 odabranih delegacija EU-a 2014., shodno obvezi utvrđenoj u zaključcima Vijeća iz studenog 2009. te u Planu djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije iz 2012.; snažno naglašava važnost tih pilot-projekata za postizanje bolje usklađenosti u pružanju podrške demokraciji u okviru vanjskih politika i instrumenata EU-a;

134. pozdravlja činjenicu da su se Komisija, ESVD i države članice u novom Planu djelovanja EU-a u području ljudskih prava i demokracije obvezali na čvršću i dosljedniju suradnju s tijelima za upravljanje izborima, parlamentarnim institucijama, lokalnim nevladinim udrugama, braniteljima ljudskih prava i organizacijama civilnog društva u trećim zemljama, u cilju njihova intenzivnijeg uključivanja u praćenje izbora i jačanja njihove uloge te slijedom toga i osnaženju demokratskih postupaka;

135. podsjeća na to da bi iskustvo koje su stekli Europska unija, političari, akademici, mediji, nevladine udruge i civilno društvo te znanje stečeno tijekom tranzicije k demokraciji u okviru politike proširenja i susjedstva moglo pozitivno utjecati na utvrđivanje najboljih praksi koje bi se mogle upotrijebiti za podupiranje i očvršćivanje drugih procesa demokratizacije diljem svijeta;

136. podsjeća da korupcija predstavlja prijetnju jednakom uživanju ljudskih prava te se njome narušavaju demokratski procesi kao što su vladavina prava i pošteno pravosuđe; također podsjeća da je EU zatražio isključivu nadležnost za potpisivanje Konvencije UN-a protiv korupcije (UNCAC);

137. izražava stajalište da bi EU u svim svojim platformama za dijalog s trećim zemljama trebao naglasiti važnost transparentnosti i dostupnosti, integriteta, odgovornosti i pravilnog upravljanja u području javnih poslova, javnih financija i javnog vlasništva, kako je određeno u UNCAC-u; vjeruje da korupcija u svim oblicima narušava demokratska načela i negativno utječe na socijalni i gospodarski razvoj; traži poduzimanje mjera u skladu sa svojim zahtjevom za poboljšano praćenje Konvencije Ujedinjenih naroda protiv korupcije te primjereno uzimanje u obzir preporuka OECD-a; smatra da bi EU trebao dosljednije i sustavnije podržavati treće zemlje u borbi protiv korupcije nudeći im svoje stručno znanje i potporu pri osnivanju i osnaživanju neovisnih i djelotvornih institucija za suzbijanje korupcije te proaktivnom suradnjom s privatnim sektorom; jednako tako preporučuje razvijanje inovativnih financijskih mehanizama za jačanje borbe protiv svih vrsta korupcije; u tom kontekstu poziva na poboljšanje regulative u području financijskih transakcija na međunarodnoj razini;

138. mišljenja je da bi EU trebao uložiti još veće napore u promicanje vladavine prava i neovisnosti pravosuđa na multilateralnoj i bilateralnoj razini; potiče EU da pruži podršku poštenom pravosuđu diljem svijeta pružanjem pomoći u procesima zakonodavnih i institucijskih reformi u trećim zemljama; također potiče delegacije EU-a i veleposlanstva država članica da u cilju promicanja neovisnosti pravosuđa sustavno prate sudske postupke;

Četvrtak, 17. prosinca 2015.

Jačanje djelovanja Europskog parlamenta u vezi s ljudskim pravima

139. pozdravlja činjenicu da su se na Konferenciji predsjednika izaslanstva u suradnji s Pododborom za ljudska prava preispitale smjernice za međuparlamentarna izaslanstva Europskog parlamenta o promicanju ljudskih prava i demokracije; u tom pogledu preporučuje sustavniju i transparentniju praksu poticanja rasprave o ljudskim pravima tijekom posjeta izaslanstava trećim zemljama, posebno o pojedinačnim slučajevima na koje se rezolucije Parlamenta odnose, ali i praksu podnošenja pismenih izvješća o poduzetim aktivnostima Pododboru za ljudska prava i, kada je to potrebno iz političkih razloga, izvješćivanje preko posebnih obavještajnih sastanaka;

140. ističe da je potrebno i dalje promišljati kako se na najbolji način može povećati vjerodostojnost, vidljivost i djelotvornost rezolucija Parlamenta o povredama ljudskih prava, demokraciji i vladavini prava;

141. podržava raspravu o uključivanju različitih instrumenata koji su na raspolaganju Parlamentu u vezi s podupiranjem i promicanjem ljudskih prava u jedinstveni strateški dokument koji bi Parlament trebao usvojiti na plenarnoj sjednici;

o

o o

142. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava, vladama i parlamentima država članica, Vijeću sigurnosti UN-a, glavnom tajniku UN-a, predsjedniku 70. zasjedanja Glavne skupštine UN-a, predsjedniku Vijeća UN-a za ljudska prava, visokom povjereniku UN-a za ljudska prava te voditeljima delegacija EU-a.